

సత్యజిత్ రే, కేవీ రెడ్డి

తాడి ప్రకాష్ - 9704541550

మొగలే ఆజం సంగ పూర్వయింది.

1957 మార్చి 27 : కె.వి.రెడ్డి సంధించిన పౌరాణిక

సమ్యక్సాధారణం 'మాయాబజార్' ప్రేక్షకుల గుండెల్ని

తాకింది. ఆ 'వివాహభోజనం' అరగించిన

తెలుగు తమిళ సిని ప్రేక్షకజనం తన్ను

యత్నంతో ఊగిపోయారు. ప్రజల్ని

సక్సెస్ ఫుల్ గా మోసం చేసిన

మార్కెట్ బారేజీ, పింగళి

నాగేంద్రరావు, కేవీరెడ్డి ఆనం

దానికి అవధులేకుండా

పోయాయి. మొగలే ఆజం

మూడోవంతులు ముగిసింది.

1960 ఆగస్టు 5 : బొంబాయి సిని

స్టూడియోలో మండే రాజస్థాన్ ఇసక

ఎడారిలో ఒక మహా సంగ్రామమే చేసిన ఆసిఫ్,

ఎట్టకేలకు మొగలే ఆజమ్ ని రంగరంగవైభవంగా

విడుదల చేశాడు. ఆ దిగ్గ్రాంతి నుంచి తేరు

కోడానికి భారతీయ సిని సమాజానికి

చాలా ఏళ్ళు పట్టింది.

అది భారతీయ వెండితెర కలలుగుంటున్న

కాలం. ఒక సృజనాత్మక సాహసం, ఒక

కళాత్మక సౌరభం, చేతులు కలిపిన

నడిచిన చారిత్రక సందర్భం.

ఇతను మావాడు, మా

భారతీయుడు, ప్రపంచ సినిమా

గమనాన్ని మలుపు తిప్పుల

మొనగాడు అని మనం అంతా

మనస్ఫూర్తిగా చెప్పుకోగల సత్య

జిత్ రే కలకత్తాలో ఒక

అపూర్వమైన శిల్పం చెక్కుతున్నాడు.

ఇక్కడ మన మద్రాసులో ఒక

మాంత్రికుడూ మహా స్వామికుడూ కదిరె

వెంకటరెడ్డి అనే తెలుగువాడు ఒక పౌరాణిక కనికట్టు

విద్యకు వ్యాకరణం రాసే వనిలో తలమునకలైవున్నాడు.

అటు చూస్తే, భారత సిని రాజధాని బొంబాయిలో కళా

సౌందర్యతత్వ జ్ఞాన భారత పిచ్చివాడైపోయిన కరీముద్దీన్

ఆసిఫ్ సినిమా నిర్మాణం పేరుతో ఏకంగా ఒక యుద్ధమే

1955 ఆగస్టు 26 : ఎలాంటి హంగూ ఆర్భాటం

లేకుండా నిశ్శబ్దంగా, నిరాదంబరంగా విడుదలైంది

సత్యజిత్ రే పథేర్ పాంచాలి. అది ఒక అణు వినిస్ఫోటనంతో

సమానమని ఒక్క సత్యజిత్ రేకి మాత్రమే తెలుసు, ఆ

సినిమాలో నిరుపేద భారత గ్రామీణ జీవన సౌందర్యాన్ని

సహజంగా సజీవంగా అవిష్కరించిన రే కళా చాతుర్యాన్ని

చూసి మన సినిమా పండితులు అవాక్కులుపోయారు.

సినిమా ఎలా తీయాలంటే అని లెక్కర్లు దంచే ప్రపంచ సిని

మేధావులకు మూర్ఖు వచ్చి నంతవని అయింది.

"పథేర్ పాంచాలి" (SONG OF THE ROAD)

భారత జాతీయ గీతమై హోరతులందుకుంది. నాటికి

నౌషాద్ అలీనే. 1955-60 ఈ అయిదు సంవత్సరాలు

భారతీయ సిని చరిత్రని మేలి మలుపు తిప్పాయి.

ఆసిఫ్ కల పండిన రోజు

అందమైన అలంకరణలో మెరిసి

పోతున్న ఏనుగులు రోడ్ల మీద

నడిచి వెళ్లడాన్ని ఆశ్చర్యంతో

చూస్తున్నారు బొంబాయి జనం.

మహాలక్ష్మి ఫిల్మ్ స్టూడియో

నుంచి కాంతులీనుతున్న

'మరాఠా మందిర్' థియేటర్ కి,

మొగలే ఆజమ్ సినిమా రీళ్ళు

వున్న అల్యూమినియం ఫిల్మ్

బాక్సులు తీసుకుని వెళ్తున్నాయి ఆ

ఏనుగులు. గ్రాండ్ ప్రీమియర్ షో కోసం

వస్తున్న బొంబాయి నగర ప్రముఖులతో ఆ ప్రాంతం

కళకళలాడుతోంది. మర్రాడు అక్కడి దినపత్రికల్లో

యిదే ప్రభావ వార్త !

1960 ఆగస్టు 5 : GAME

CHANGER

మొగలే ఆజం విడుదలై

కలెక్షన్ల కనకవర్షంతో తడిసి

ముద్దయింది. ఇప్పుడు, సల్మాన్

ఖాన్, ప్రభాస్ సినిమాల మూడు

నాలుగు భాషల్లో విడుదల

చేస్తున్నారు. ఐతే 60 ఏళ్ళ క్రితమే

మొగలే ఆజమ్ ని హిందీ, తమిళ,

ఇంగ్లీష్ భాషల్లో తీశారు. అంటే ప్రతి

సినిమా మూడేని సార్లు షూట్ చేశారు. హిందీ

తమిళ రాకపోవడంతో 'లిప్ సింక్'తో

లాగించేశారు. మొగలే ఆజమ్ తమిళ వెర్షన్ అట్టర్ ఫ్లాష్

అయింది. ఇంగ్లీష్ వెర్షన్ రెడీ అయినా ప్రొడక్షన్ లో ఆంగ్ల

నటుల్లో డబ్బింగ్ చెప్పించాలని అనుకున్నారు. తమిళ

స్లాప్ తో ఆ ఆలోచన మానుకున్నారు. డిజిటల్ గా కలర్

చేసిన మొగలే ఆజమ్ ని 2004లో భారత దేశం

అంతటా రిలీజ్ చేశారు. జనం మళ్ళీ అదే

ఉత్సాహంతో చూశారు. కళాత్మక సృజన

కాసులై కురిసింది.

16వ శతాబ్దానికి చెందిన ఒక

కథ ఆధారంగా, నాటక రచయిత

ఇంటియాజ్ అలీ 1922లో ఒక

నాటకం రాశారు. 1928లో

అనార్కలి మూకీ ఫిల్మ్ వచ్చింది.

1935లో టాకీ తీసి విడుదల

చేశారు. దాన్ని మొగలే ఆజమ్

పేరుతో తీర్చామని 1940లో కుర్ర

ఆసిఫ్, నిర్మాత షిరాజ్ అలీ హాకీం ఉత్సాహ

పడ్డారు. జీసత్ అమన్ తండ్రి అమానుల్లా ఖాన్ (అమన్)

కమార్ అంకోహి, మరో యిద్దరితో కథ, డైలాగులు

రాయించారు. 1946లో బాంబే టాకీస్ స్టూడియోలో

షూటింగ్ మొదలుపెట్టారు. ఉద్భుతంగా స్వాతంత్ర్యోద్యమం

నడుస్తుండటం, దేశ విభజన విషాద సంఘటనల వల్ల

సినిమా నిర్మాణం ముందుకు సాగలేదు. విభజన కాగానే

నిర్మాత ఫిరోజ్ పాకిస్తాన్ వెళ్లిపోయాడు. ప్రసిద్ధ వ్యాపారవేత్త

షాహ్ రుక్మిణి పల్లెంజి డబ్బులు పెడతాడని ఫిరోజ్ చెప్పి

వెళ్ళాడు.

1949లో నటుడు చంద్రమోహన్ చనిపోయాడు.

అక్బర్ చక్రవర్తి చరిత్రపై ఎంతో మక్కువ వున్న పల్లెంజి,

నిర్మాతగా వుండడానికి 1950లో వచ్చుకున్నాడు. అయితే,

ఏళ్ళతో సంబంధం లేకుండా, అదే కథతో బీనారాయ్,

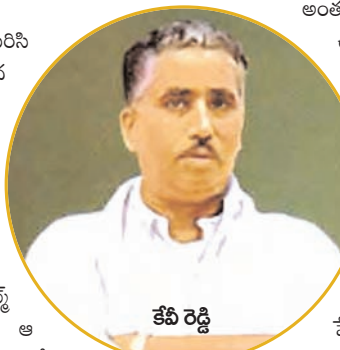
ప్రదీప్ కుమార్ లు హీరో హీరోయిన్లుగా 'అనార్కలి'

1953లో విడుదల అయింది. నందాలలో జస్వంతలాల్

తీసిన ఆ సినిమా పెద్ద హిట్ అయింది.

అతి ఖరీదైన చిత్ర నిర్మాణానికి ఆసిఫ్, పల్లెంజి సిద్ధం

అయ్యారు. అనార్కలి పాత్రకి సర్గిస్, సురయా అని

ఆదివారం అనుబంధం

2 | 08 ఆదివారం,
నవంబరు 2020

నిద్ర చాలా అవసరం

మనిషికి నిద్ర చాలా అవసరం. నిద్ర సుఖమెరుగదు అని అంటారు. ఇది ఎంత వరకు నిజమో కానీ నిద్ర ముంచుకొస్తుంటే ఎక్కడైనా పడుకోవచ్చు అని అంటారు. ఇటీవల పరిశోధనలు మాత్రం వెలుతురులో నిద్రపోవద్దు అని చెబుతున్నాయి. మనకు ఇళ్లలో కృత్రిమ కాంతి ఎక్కువైంది. ప్రతి ఇంట్లోనూ పలు రకాల ఎలక్ట్రానిక్ పరికరాలు ఉంటున్నాయి. అవన్నీ కాంతిని ఇస్తున్నాయి. కొన్నింటిని ప్రత్యేకించి రాత్రివేళలో వాడుతున్నారు. కొంతమంది టీవీ ఆలా ఆన్లో ఉంచి నిద్రలోకి జారుకుంటారు. ఇక కంప్యూటర్, ఫోన్ వంటివి కూడా కాంతిని వెదజల్లుతున్నాయి. ఈ పరికరాల నుంచి వెలువడే కాంతి మహిళల ఆరోగ్యం మీద ప్రభావం చూపుతుందని చెబుతున్నారు. మహిళల్లో రొమ్ము కేన్సర్ వంటి వాటికి ఈ కాంతి కారణమవుతుందని అంటున్నారు. 35-70 సంవత్సరాల మధ్య వయసున్న కొంతమంది మహిళలపై జరిపిన అధ్యయనంలో ఈ విషయాన్ని తేల్చారు. టీవీ, కంప్యూటర్, సెల్ ఫోన్ ల నుంచి వచ్చే కాంతి వల్ల చాలామందిలో బరువు పెరగటం కూడా గమనించారు. కృత్రిమ కాంతికి దూరంగా ఉండాలి. నిద్ర పోయేటప్పుడు ఎలక్ట్రానిక్ పరికరాలను పక్కన పెట్టుకుని పడుకుంటారు. అలాంటి చర్యలకు తావివ్వకుండా నిద్రపోయేటప్పుడు వాటిని దూరంగా ఉంచాలి. నియమిత సమయం వరకు వాటిని వాడుకోవాలి. నిద్ర అనేది శరీరాన్ని భౌతికంగా విరామ స్థితిలో ఉంచుతుంది. ప్రశాంతంగా నిద్రపోవాలి. కానీ నేటితరం మాత్రం ఈ పరికరాల పుణ్యమాని నిద్రకు దూరమవుతున్నారు. అనేక సమస్యలను కొని తెచ్చుకుంటున్నారు.

పూగసలాడి చివరికి మధుబాలని ఎంపిక చేశారు. ఆర్ట్ డైరెక్టర్ ఎం.కె సయ్యద్ విలాసవంతమైన సెట్లు వేశాడు. లాహూర్ కోటలో వుండే శిష్ మహల్ ని ప్యూర్ కియాతో డర్నా క్యా పాట కోసం బొంబాయిలో తిరిగి నిర్మించారు. దాని కోసం చిన్న చిన్న వందల వేల డెబ్బయం అద్దాలు వాడారు. ఫిరోజాబాద్ కార్మికులు దాన్ని డిజైన్ చేశారు. జర్దోసీ ఎంబ్రాయిడరీ నిపుణులైన ఢిల్లీ దర్జీలు మొగల్ దుస్తులు తయారు చేశారు. ఆగ్రా నుంచి చెప్పులు, హైదరాబాద్ నుంచి నగలు తెప్పించారు. కొల్హాపూర్ వాళ్ళు కిరీటాలు చేశారు. కత్తులూ, దాళ్ళూ, బాణాలు, ఆయుధాలూ రాజస్థాన్ లో తయారుచేయించారు.

జోధాభాయి ప్రార్థించే శ్రీ కృష్ణుని విగ్రహం బంగారంతో చేయించారు. అక్కర్,సలీల యుద్ధ సన్నివేశం చిత్రీకరణలో 2000 ఒంటెలు, 400 గుర్రాలు, 8000 మంది సైనికుల్ని వాడారు. భారత ఆర్మీ జైపూర్ అశిక్త దళాన్ని రప్పించారు. ఎడారి ఎండలో భారీ కాస్ట్యూమ్లతో పృథ్వీరాజ్ కపూర్, దిలీప్ కుమార్ పడిన బాధలు చెప్పనలవికాదు. కొన్ని సన్నివేశాల్లో ఇసుకలో వొట్టి కాళ్ళతో నడిచినప్పుడూ డైలాగ్ కుదరక టేకుల మీద టేకులు తీస్తున్నప్పుడూ నటులు నరకం చూశారు. ఒక దశలో ఈ ఆసిఫ్ తో పడలేం. సినిమా ఆపేద్దాం అనుకున్నారు నిర్మాతలు. గుండె జబ్బు వున్న మధుభాల ఒక్కోసారి సెట్స్ లో కళ్ళు తిరిగి పడిపోయేది. అయినా, తెగించి నటించి ఆ పాత్రకి జీవం పోసింది. కొన్ని సన్నివేశాలని 14 కెమెరాలతో షూట్ చేశారు. ఒక్క షాట్ తీయడానికి ఫోటోగ్రాఫర్ మాథుర్ ఎనిమిది గంటల సమయం తీసుకునేవాడు. వందల మంది ఆర్టిస్టులూ, శిక్షణ పొందిన జంతువులతో రాత్రిపగలూ షూటింగ్ చేయడం మాటలు కాదు. అందరూ ఒక దీక్ష పట్టుదల, పూసకంతో పని చేశారు.

ఆసిఫ్ అసలు జీవితం

ఉత్తరప్రదేశ్ లోని ఇటావాలో 1922 జూన్ 14న

కె.ఆసిఫ్ జన్మించారు. దర్శక నిర్మాతగా, స్క్రీన్ ప్లే రైటర్ గా పేరుపొందారు. 1945 నుంచి 1971 దాకా సినిమాలు తీశారు. ఆసిఫ్ మూడు పెళ్ళిళ్ళు చేసుకున్నారు. మొదటి భార్య అక్తర్, దిలీప్ కుమార్ చిన్న చెల్లి. వీళ్ళకి ఆరుగురు పిల్లలు. తర్వాత ఆసిఫ్ చేసుకున్న యిద్దర్ని అక్తర్ గౌరవంగా భర్తతోనే వున్నారు. గాయని,నటి సితారాదేవి రెండో భార్య. కొన్ని నెలల తర్వాత వాళ్ళు విడాకులు తీసుకున్నారు. మన హైదరాబాద్ కి చెందిన నిగర్ సుల్తానా ఆయన మూడోభార్య. వాళ్ళతో కూతురు. నిగర్ మొగలే ఆజమ్ లో ఒక ముఖ్య పాత్ర వేశారు. ఆమె కూతురు హీనా కౌసర్ చిన్న నటి. దావూద్ ఇబ్రహీం సన్నిహితుడు UNDER WORLD GANGSTER ఇక్బాల్ మిర్చిని పెళ్లి చేసుకోవడంతో హీనా పాపులర్ అయింది. ఉత్తమ దర్శకునిగా అవార్డులు పొందిన ఆసిఫ్ 48 ఏళ్ళ వయసులో 1971 మార్చిలో మరణించారు. ఆసిఫ్ అసంపూర్ణంగా తీసిన 'లవ్ అండ్ గాడ్' 'సినిమాని మొదటి భార్య అక్తర్ 1986లో విడుదల చేశారు.

సంగీత దర్శకుడు నౌషాద్ అలీ 1919 డిసెంబర్ 25న లక్నోలో పుట్టారు. ఆయన కంపోజర్, మ్యూజిక్ డైరెక్టర్, నిర్మాత, రచయిత, కవి. 1940 నుంచి 2005 దాకా ఎన్నో గొప్ప సినిమాలకు సంగీతం కూర్చారు. ఆయన సంగీతంలో 1944తో వచ్చిన 'రతన్' విజయం సాగించింది. అప్పట్లో నౌషాద్ తల్లి కొడుక్కి ఓ ఉత్తరం రాశారు. "నాన్నా... మన పూర్వాల్ని పెళ్ళి చేసుకో. ఒక అమ్మాయిని చూశాను. ఇక్కడ వాళ్ళతో సినిమాలూ, పాటలూ అని పిచ్చి మాటలు చెప్పుకు. మా వాడు బొంబాయిలో పెద్ద టైలరింగ్ షాపులో కాజాలు తీస్తుంటాడు అని చెప్పాను. ఆ మాటే నువ్వు చెప్పు"

తల్లి మీదున్న ప్రేమతో సొంత పూరెళ్లి పెళ్లి చేసుకున్నాడు నౌషాద్. అయితే అతను ప్రఖ్యాత బాలీవుడ్ సంగీత దర్శకుడని అక్కడ ఎవరికీ తెలీదు. పెళ్ళి పూరేగింపులో మొహానికి మల్లె పూమాలలు కట్టుకుని,

గుర్రంమీద నౌషాద్ వెళుతుంటే, అటూయిలూ వున్న బ్యాండ్ మేళం వాళ్ళు నౌషాద్ 'రతన్' లోని పాటలే వాయించారు. అవి తాను కట్టిన పాటలేనని ఒక్క నౌషాద్ కి మాత్రమే తెలుసు !

బేగం ముంతాజ్ జెహాన్ దెహ్ లి!

అందాల నటి మధుబాల అసలు పేరది. దిలీప్ కుమార్ని ప్రేమించినా, ఆమె తండ్రి పడనివ్వలేదు. 1933 ఫిబ్రవరి 14న ఢిల్లీలో పుట్టిందామె. మొగలే ఆజమ్ విడుదలైన 1960 లోనే గాయకుడు కిషోర్ కుమార్ని పెళ్లి చేసుకుంది. గుండె జబ్బు వల్ల 36 ఏళ్ల వయసులోనే 1969లో ఆమె మరణించారు. మొగలే ఆజం నటుల్లో ఇప్పటికీ బతికివున్నది ఒక్క దిలీప్ కుమార్ మాత్రమే. కోటిన్నర ఖర్చుతో తీసిన మొగలే ఆజం 11 కోట్ల రూపాయలకుపైగా వసూలు చేసింది.

సత్యజిత్ రే 'పథేర్ పాంచాలి' తీయడానికి లక్షన్నర రూపాయలు మాత్రమే ఖర్చయింది.

కేవీరెడ్డి మాయాబజార్ నిర్మాణానికి 26 లక్షల రూపాయలు ఖర్చు అయింది. అప్పట్లో ఆ డబ్బుతో మూడో నాలుగో సాంఘిక సినిమాల తేలిగ్గా తీసేయొచ్చు.

ఇప్పుడు కేవీ రెడ్డి, సత్యజిత్ రే, ఆసిఫ్ లు లేకపోవచ్చు. టాల్ స్టాయ్ ఆనా కెరీనినాలా, మైఖేలేంజిలో శిల్పంలా, లియోనార్డో దావించి పెయింటింగ్ లా... మాయాబజార్... పథేర్ పాంచాలి... మొగలే ఆజం... మనతోనే ఉంటూ, మన ఆలోచనల్లోనే మెదుల్తూ, భావి తరాన్ని గొంతెత్తి పిలుస్తూ ఉంటాయి.

నౌషాద్ అలీ లేకపోయినా, ఉస్తాద్ బడే గులాం అలీ ఖాన్ పాట సోపాన్ రాగంలో జాజిమల్లి తీగలా మనసుని చుట్టుకుంటూనే ఉంటుంది.

హైదరాబాద్ లో పాత లిబ్రరీ థియేటర్ చొరస్తా నుంచి బషీర్ బాగ్ వెళ్ళి రోడ్డు పేరు బడేగులామ్ అలీ ఖాన్ మార్గ్ అని తెలుసా?

కొండపల్లి బొమ్మలు

- నిరు

కొండపల్లిలో అనేక రకాలయిన బొమ్మలు తయారుచేయబడుతున్నాయి. ఆ ఊరిపేరు మీదుగా అవి ఎంతగానో ప్రఖ్యాతి చెందాయి. ఈ బొమ్మలు అందమయిన రంగులతో తయారుచేయబడి ఎంతో ఆకర్షణీయంగా ఉంటాయి. విజయవాడకు సుమారు 16కి.మీ దూరంలో ఉంది కొండపల్లి గ్రామం. ఈ బొమ్మలన్నింటినీ చెక్కతో తయారుచేస్తారు. 'పొనికి' చెక్కను బొమ్మల తయారీకి వాడుతారు. ఈ చెక్క మెత్తగా ఉంటుంది. తెల్లనిరంగులో ఉంటుంది. ఈ చెక్కను కొండపల్లికి సమీపంలోనే ఉన్న కొండూరు అడవుల నుంచి సేకరిస్తారు. ఈ చెక్కను చెక్కి బొమ్మలుగా మలచటానికి బావుదారు అనే పరికరాన్ని వాడుతారు. కొండపల్లి బొమ్మలను తయారు చేయడమన్నది అంత సులభమైన పనికాదు.

సేకరించిన పొనికి కర్రను వేడినీటిలో కొంతసేపు నానపెడతారు. తరువాత దాన్ని ఆరబెట్టి, ఆ తర్వాత ఆ చెక్కను సునుపుచేసి ముక్కలుగా కోస్తారు. ఏ బొమ్మను తయారుచేయాలన్నదీ ముందుగా నిర్ధారిస్తారు. ఆ తర్వాత, కావలసిన సైజులో ముక్కలను రెడీ చేసుకుంటారు. వాటిని అందమయిన ఆకృతులుగా చెక్కుతారు. చింతగింజల పొడి, రంపపుపొట్టుతో అలంకరిస్తారు. సున్నం పూసి ఆరబెడతారు. వాటికి అవయవాలు, ఆభరణాలు అతికించటానికి కాగితపుగుజ్జును, విత్తనాల గుజ్జును వాడుతారు. ఈ బొమ్మలకు రసాయనిక రంగులను ఉపయోగించరు. ప్రకృతిపరంగా లభించే సహజ వనరులతో తయారుచేసిన రంగులను అద్దతారు. అందువల్ల ఇవి సహజరంగులతో ఎంతో ఆకర్షణీయంగా కనిపిస్తాయి. బొమ్మలు కూడా బరువుగా ఉండవు. చెక్కబొమ్మలయినప్పటికీ

ఎందుకంటే పొనికి కర్ర తేలికగా ఉంటుంది. బొమ్మలకు తీర్చిదిద్దే రంగులు, డిజైన్లు కూడా ఎంతో అందంగా మనసును ఆకట్టుకునేలా ఉంటాయి. కొండపల్లి అమ్మాయి బొమ్మ నాట్యభంగిమలో ఉండి, తల, నడుము కదులుతున్నట్లుగా చూసేవారికి ఆనందాన్ని కలిగిస్తుంది. అంతేకాదు, ఆ బొమ్మ తమ ఇంట్లో ఉండాలనిపిస్తుంది. బొమ్మలు కొలువులో కొండపల్లిలో తయారుచేయబడిన వివిధ రకాల బొమ్మలు చోటుచేసుకుంటాయి. రెండ్ర బండ్లు, నాగలి భుజాల మీద పెట్టుకుని పొలానికి వెళ్తున్న రైతు, పల్లెటూరు, గ్రామీణ వాతావరణపు బొమ్మలేకాక పురాణాలకు సంబంధించిన చెక్కబొమ్మలు దశావతారాలు, నవదుర్గలు, నంది, శివుడు, విష్ణుమూర్తి, సరస్వతి, లక్ష్మీ లాంటి బొమ్మలు, తాటిచెట్టు ఎక్కి కల్లుకండతో కనిపించే మనిషి, పండ్లు, కూరగాయలు, పిల్లలూడుకునే బొమ్మలు, జంతువులు, పక్షులు ఇలా అనేక రకాల ఎన్నెన్నో చెక్కబొమ్మలు కొండపల్లిలో తయారుచేయబడుతున్నవి. కొండపల్లి చెక్కబొమ్మలు ఇతర రాష్ట్రాలకే కాక, ఇతర దేశాలకు రవాణా చేయబడుతున్నాయి. ప్రతివారు పోకేసుల్లోను, డ్రాయింగ్ రూమ్లలోను అమర్చుకోవలసిన అద్భుతమైన బొమ్మలు ఈ కొండపల్లి బొమ్మలు. వీటిని ప్రత్యేక సందర్భాల్లో ఎదుటివారికి కానుకగా కూడా ఇస్తారు.

శక్తినిచ్చే దుంపకూరలు

కరుగుతాయి. అనేక రకాల మూత్ర వ్యాధులకు ముల్లంగి మంచి ఆహారం. ప్రేగుల్లోని బ్యాక్టీరియాని నాశనం చేస్తుంది. ముల్లంగిలోని ఆర్గినిక్ వల్ల థైరాయిడ్ వ్యాధిలో సత్ఫలితాలనిస్తుంది.

చిలగడదుంప: తియ్యగా ఉంటుంది. చలువ చేస్తుంది. బలకరమైనది. తేలికగా జీర్ణముకాదు. మూత్ర విసర్జన ఎక్కువ చేస్తుంది. తద్వారా శరీరంలోని మలినములను తొలగిస్తుంది. దీనిలోని బీటాకెరోటిన్ వలన క్యాన్సర్ వచ్చే అవకాశం చాలా తక్కువ. ఏజింగ్ రానీయదు. కొలాజిన్‌ను ఉత్పత్తిచేసి చర్మం యొక్క మృదుత్వాన్ని, సోగ్ గుణాన్ని పరిరక్షిస్తుంది. చిలగడదుంపలో యాంటీఆక్సిడెంట్లు, వాపు తగ్గించే పోషకాలు, చక్కెర

విడుదల కంట్రోల్ చేసే పదార్థములు ఎక్కువగా ఉంటాయి. గుండెపోటు, రక్తకణాల పుట్టుక, హార్ట్‌బీట్‌ను క్రమపరచడంలో ప్రముఖ పాత్ర వహిస్తుంది. చిలగడదుంపలోని మెగ్నీషియం ఒత్తిడి తగ్గిస్తుంది. బీటాకెరోటిన్ విటమిన్-ఎగా మారి కంటిచూపును కాపాడుతుంది. ఎర్ర, తెల్లరక్తకణాలను వృద్ధి చేస్తుంది. రోగనిరోధక శక్తిని పెంచుతుంది. థైరాయిడ్ గ్రంథి పనితీరును క్రమపరుస్తుంది. చిలగడదుంపలు నెమ్మదిగా జీర్ణం అవుతాయి. అందువల్ల స్వాభావిక చక్కెరలు కూడా నెమ్మదిగా రక్తంలోకి విడుదల అవుతాయి. ఫలితంగా చక్కెర నిల్వలు ఒక్కసారిగా పెరగవు. అందువల్ల మధుమేహ రోగులు కూడా మితంగా తీసుకోవచ్చు అంటున్నారు.

క్యారెట్: క్యారెట్ కఫం, వాతములు తగ్గిస్తుంది. బాగా వేడిచేస్తుంది. ఆకలి పెంచుతుంది. పైల్టీపై బాగా పనిచేస్తుంది. క్యారెట్ యొక్క ఎర్రని పైతాక్కలో అనేక రకముల మినరల్స్ ఉంటాయి.

అందువలన పైతాక్కను ఎప్పుడూ తీసివేయకూడదు. పచ్చి క్యారెట్ తింటే మంచిది. కాని అందరికీ సులువుగా జీర్ణంకాదు. అందువలన ఉడకబెట్టికాని, జ్యూస్ రూపంలోకాని తీసుకోవడం మంచిది. కేలరీలు తక్కువగా ఉండడం వల్ల బరువు తగ్గాలనుకునే వారికి మంచిమందుగా ఉపయోగిస్తుంది. సోడియం తక్కువగా, పొటాషియం ఎక్కువగా ఉండడం వల్ల ఎక్కువ బీపీ ఉన్నవారికి ఉపయోగకరం. క్యాన్సర్ వచ్చే అవకాశం తగ్గించాలంటే రోజుకో క్యారెట్ తినాలని చెబుతారు. క్యారెట్ తింటే దంతాలు శుభ్రపడతాయి. క్యారెట్‌లోని బీటాకెరోటిన్, ల్యూటిన్ వంటి పదార్థాల వల్ల కంటిచూపు బాగు అవుతుంది. చిన్నపిల్లల్లో క్యారెట్ వల్ల జ్ఞాపకశక్తి పెరుగుతుంది. క్యారెట్ వల్ల రోగనిరోధక వ్యవస్థ పటిష్ఠమవుతుంది. హార్మోను వ్యవస్థ సక్రమంగా పనిచేస్తుంది. పొడిచర్మం, సోరియాసిస్ వంటి చర్మవ్యాధుల నుండి రక్షణ లభిస్తుంది.

బీట్‌రూట్: బీట్‌రూట్‌ను వాడేటప్పుడు దానిపై ఉన్న దళసరి చర్మం పూర్తిగా తీసివేయాలి. శుభ్రంగా కడగాలి.ఆరోగ్యపరిరక్షణలో బాగా తోడ్పడుతుంది. రక్తహీనతను పోగొట్టడంలో పాత్ర వహిస్తుంది. బీట్‌రూట్ తినడం వల్ల ఎర్రరక్తకణాలు బాగా ఉత్పత్తి అవుతాయి. వేరికోజ్ వెయిన్లను నయం చేస్తుంది. బీట్‌రూట్‌కు ఉప్పు తగిలితే దానిలోని సీరంతా బయటికి పోతుంది. అందువలన ఉప్పు తక్కువగా ఉపయోగించాలి. బీట్‌రూట్‌లోని పిండిపదార్థాలు తేలికగా జీర్ణమయ్యే స్థితిలో ఉన్నాయి. బీట్‌రూట్ డిశాక్సన్ మొండి మలబద్ధకం, పైల్టీ నివారణకు ఉపకరిస్తుంది.

బంగాళాదుంప: ప్రపంచ వ్యాప్తంగా అందరూ ఉపయోగించేది బంగాళాదుంప. చవకగా లభిస్తుంది. రుచికరమైనది. సంవత్సరం పొడవునా లభిస్తుంది. పేదల పెన్నిధి. మంచి పోషకవిలువలు కలిగి ఉన్నాయి. ఆరోగ్యకర జీవితానికి, అనేక శారీరక రుగ్మతల నివారణకు సహకరిస్తుంది. అందువల్లనే 2008ని అంతర్జాతీయ ఆల్టా సంవత్సరంగా గుర్తించారు. బంగాళాదుంప ఆల్బుమైన్ గుణాలను కలిగి ఉంది. అందువలన ఎసిడిటీ రానివ్వదు. మంచి బ్యాక్టీరియా ఉత్పత్తికి సహకరిస్తుంది. మలబద్ధకంతో బాధపడేవారు ఎక్కువకాలం బంగాళాదుంప తీసుకోవాలని నిపుణులు సూచిస్తున్నారు. దీనివల్ల తీవ్రమైన మలబద్ధకం, యూరిక్ యాసిడ్ డిస్‌జెస్ తగ్గిపోతాయి. స్థూలకాయులు బంగాళాదుంపలు తినడం వల్ల మరింత లావుగా తయారవుతారు. మధుమేహం, క్లిజ్‌నోప్పులు ఉన్నవారూ కూడా బంగాళాదుంపలు తీసుకోకూడదు. ఆకుపచ్చగా ఉన్న దుంపలను వాడకూడదు. తొక్కతీయకుండా తరిగి ఉడకబెట్టాలి. అందువల్ల తొక్కలోని సి-విటమిన్, ఇతర పోషకాలు పోకుండా ఉంటాయి. నూనెతో వేయిస్తే దుంపలోని క్రొవ్వు మరింతగా పెరుగుతుంది. ఉడకబెట్టుకొని తినడమే మంచిది.

-వి.వి.వి.గురునాథరాజు, సెల్: 9440426862

ఆదివారం అనుబంధం

08 ఆదివారం,
నవంబరు 2020

3

పెర్స్‌స్‌క్స్ అంటే...

గొజులాగా పారదర్శకంగా వుంటుంది. కాని గాజులాగా పగిలిపోదు. గీతలు మాత్రం పడుతుంది. నునుపు చేయటానికి వీలుగా వుంటుంది. ఎంతో మన్నిక కలది. ఇదే లక్రిలిక్. వీటిల్లో “పాలిమెథిల్ మెథా క్రిలేట్” అనేది చాలా ముఖ్యమైనది. దీనినే సంక్షిప్తంగా “పెర్స్‌స్‌క్స్” అని పిలుస్తారు. లైనిల్ ప్లాస్టిక్కులని ఒక రకమైన ప్లాస్టిక్కులున్నాయి. ఆ సముదాయానికి చెందింది. పాలిథీన్‌కు అతిదగ్గరి బంధువు. పారదర్శకతకు పెట్టింది పేరు. పలుచని రేకులు, మందమైన రేకులు, చువ్వలు తయారుచేస్తారు. గాజుకంటే మన్నిక ఎక్కువ. దూరదర్శనిలలో వుండే కటకాలను దీనితోనే తయారు చేస్తారు. కాంట్రాక్టు లెన్సులు, కృత్రిమ కనుగుడ్ల తయారీకి వాడతారు. కట్టుడు పళ్ళను కూడా దీనితో తయారుచేస్తారు. అద్దంలాగా పార దర్శకంగా తెల్లగా తయారు చేయవచ్చు. లేక రకరకాల రంగుల్లోనూ తయారు చేయవచ్చు.

దీనిలో వక్రీభవన గుణకం ఎక్కువ. కాంతిరకణాలు ప్రవేశించిన వెంటనే బాగా వంగిపోతాయి. విమానాలలోనూ, కారుల్లోనూ కిటికీలకూ, ద్వారాలకూ దీనినే వాడతారు. లక్రిలిక్ ఆమ్లం అనే ముడి పదార్థం దీని తయారీకి ఉపయోగ పడుతుంది. ఈ ఆమ్లాన్ని పెట్రోలియం నుండి క్లిష్ట ప్రక్రియల్లో తయారు చేస్తున్నారు. 1843లోనే ఈ లక్రిలిక్ ఆమ్లం వెలుగులోనికి వచ్చింది. ఫ్రాన్స్‌లాండ్, డుప్రెలోనే ఇద్దరు శాస్త్రజ్ఞులు ఈథైల్ మిథా క్రిలేట్‌ను ప్రయోగశాలలో రూపొందించారు. రోలాండ్‌హెల్ అనే ఆయన మీథైల్ మిథాక్రిలేట్ యొక్క లాఘుపుంజీకరణ పైన పరిశోధన చేశాడు. క్రాఫర్డ్ అనే ఆయన మోనోమర్ (ఏకాణువు)ను తక్కువ ఖర్చులో తయారు చేసే పద్ధతిని కనిపెట్టాడు. తయారు చేయటానికి 5 విధానాలున్నాయి. 1. బల్క్ లాఘుపుంజీకరణ 2. ధ్రావణి 3. ఎమల్షన్ 4. అవలంబన 5. గ్రాఫ్ట్‌లేషన్. ఈ పద్ధతులలో తయారైన లక్రిలిక్ మన్నికగా వుంటుంది. అందుకని ఇళ్ళకిటికీలకు, వెంటిలేటర్స్‌కు కూడా ఉపయోగ పడుతున్నది.

భూమి భాష

జన్మలకో జాగా ఉంటుంది
ఆ జాగా జన్మలని జాగృతం జేస్తుంది
ఆ భూమి భాషలో, ఆ నేల భాషలో!
పాలిమెర్లో గ్రామ దేవతలా
తల్లి భాష కాపాడుతూ ఉంటుంది ఆ నేల జనులని!
భూమి భాషని తొలకరించ జేస్తూ ఉంటుంది!
మట్టి ఇటుకులతో ఇళ్ళు కట్టుకున్నట్లు
మట్టి ప్రమిదలతో దీపాలు వెలిగించుకున్నట్లు
మట్టి కుండలతో చలివేండ్రాలు ఏర్పాటు చేసుకున్నట్లు
మాతృభాష మట్టి భాషై
మనిషిని నిలబెడుతూ ఉంటుంది!

తెలుగు నేలపై
ఈ దేశపు జాతీయ జెండా, జాతీయ గీతం
పురుడు పోసుకున్నాయి!
తెలుగు తెజం పింగళి వెంకయ్య
కళ్ళల్లో రెపరెపలాడుతూనే ఉన్నాడు!
పత్తిపూల సోయగాల మెత్తదనం
మాతృభాష మొలకెత్తిన భూమిది!
ప్రకృతికే కన్నెర్ర జేసి
మరో మాట లేని మట్టెల మకుట పరిమళం
తల్లిభాష తొణికిసలాడే నేలది!
నడుమికి తగిలించుకునే చిక్కాం
కుడుములు తినిపించే తల్లి భాష!
రక్త సంబంధం లాంటిది, పేగు బంధం లాంటిది

మనిషి సొంత భాష!
ఉత్తరాధికారంలా, పితృబిత్తులా, పంచుతూ పెంచుకోవాలి
మించి మించి మరీ భూమి భాషని!
సంక్షేమ పాలనా పదాలు
సంక్షోభ పీడనా పదాలుగా మారుతున్న వేళ,
వలస జీవనం వరసలో
భాషా విలాసం కనుమరుగువుతున్న వేళ
నేల తల్లిని, తల్లి భాషని
తెలుగు కల్పవృక్షం తాడి చెట్టు సంతకంలా
కొబ్బరి చెట్ల మధ్య సూర్యోదయపు సంతకంలా
నుదిలిమీద నేల గంధపు విభూతి సంతకంలా
అరచేతి రేఖల్లా ముద్రించుకోవాలి!

-ఒజ్జని, 9849558842

కన్నీటిని కార్చొద్దు!

చెయ్యి అందించాల్సి

చేతులు చేజారిపోయాయా ?

అనుసరిస్తున్న

అడుగులు అధ్యక్షం అయ్యాయా?

నీ మదిని మీటాల్సి

పలుకులు మినుకుండి పోయాయా?

హృదయం విస్ఫోటనమై

కొన్ని కలలు కన్నీరై కరిగిపోయాయా?

మరేం పడ్డదు...

మదిని నది చేసి

అలవోకగా ఎత్తు పల్లాలని అధిగమించి

నడకను సాగించు

ప్రయత్నాన్ని అప్పుడప్పుడూ

నువ్వు పలకరిస్తే కదా

నేడు కన్న కలలు

రేపటి ఉషోదయ కిరణాలై

నీ గుండె గూటిపై వాలేది

చీకుచింతల్ని చింతపుల్లల్ని చేసి

దహనం చేస్తేనే కదా

ధారంటూ ఒకటుండని తెలిసేది

తెలుసుకొన్న నిజాల్ని

నిట్టనిలుపుగా గోడల్ని కడితే కదా

మనకున్న అడ్డుగోడల్ని కూల్చేది

ఇప్పుడు ఏ దారులూ మనకు కొత్త కాదు

బ్రతుకు రహదారిపై కుచ్చితంగా కాక

ఖచ్చితంగా నువ్వు నిలబడి గలిగితే

కాలం వాటంపై

నువ్వు కుదురుగా నిల్చిపోతావ్

నీకు ఏ విగులూ, గుబులొద్దు

ఇక కన్నీటిని కార్చొద్దు...!!

-మహబూబ్ బాషా చిల్లెం,

సెల్: 9502000415

-కె.లక్ష్మీ శైలజ, సెల్: 94402 68953

ముచ్చటైన ఆపన్న హస్తం

“మా తెలుగు తల్లికి మల్లెపూదండ మా కన్నతల్లికి మంగళారతులు “చెవులకింపుగా, శ్రావ్యంగా వినిపిస్తున్న పాటను వింటూ, గేటు తీసుకొని లోపలికి అడుగుపెట్టింది, సౌమ్య.

“ ఏమిటే ఉదయం నుంచీ నీ ఫోన్ పలకడం లేదు” అంటూ రాధ చేతిలో ఉన్న వాటర్ పైప్ ను కిందపెట్టి, టాప్ ఆఫ్ చేసి, ఫ్యామిలీ ఫ్రెండ్ రామారావు గారి కూతురు అయిన సౌమ్య దగ్గరికి వచ్చింది. ఆమెకు మొన్ననే టైపిస్ట్ గా జాబ్ వచ్చింది.

“ఫోన్ నీళ్ళల్లో పడి, పలకడం లేదు. రిపేర్ కివ్వాలి”, అంది లోపలికి దారి తీస్తూ. హాల్ లో ఎవరూ కనిపించలేదు. బెడ్ రూమ్ లో నుండి సన్నగా ఏడుపు వినిపిస్తోంది.

“ఏమిటే, ఎవరు ఏడుస్తున్నారు? “అంది సౌమ్య, విస్మయంగా.

“నిన్న మంత్రి టెస్ట్ రిసల్ట్ వచ్చాయి తల్లీ. నా కూతురు పరీక్ష తప్పింది” నిరాశగా అంది రాధ.

“ తప్పిందా? అదేమిటే? బాగా చదివే పిల్లలే కదా?” అంటూ బెడ్ రూమ్ లో కెళ్ళింది పూజా అని పిలుస్తూ.

“ఎందులో తప్పిందో తెలుసా? తెలుగులో” అంది రాధ కూడా లోపలి కోస్తూ.

“తెలుగులోనా ?” విద్వారంగా అంది సౌమ్య.

“అవును. అన్నింటిలో తొందరగా పైన వస్తే, తెలుగులో మాత్రం ముప్పై మార్క్స్ వచ్చాయి.” అంది ఏం చెయ్యాలి అనుకుంటూ దిగులుగా.

పూజను ఓదారుస్తున్న వాళ్ళత్రయ్య,

“అవును సౌమ్య, అన్నీ బాగా

రాసింది. ఈ తెలుగువల్ల

ఇలా అయ్యింది.” అంది

పూజిత తల నిమిరుస్తూ.

“ ఏడవకమ్మా,

ఏడవకు అంది,”

పూజిత దగ్గర

కూర్చుంటూ

అంది సౌమ్య .

వాళ్ళత్రయ్య

నీలిమ, వాళ్ళమ్మ

రాధ బయట

కొచ్చి, హాల్ లో

కూర్చున్నారు.

“ఈ పిల్లలకు

తెలుగులో

మాట్లాడటమంటేనే

ఇష్టమండదు కదా. ఏ

భాషయినా, ఎక్కువగా, వినాలి,

చదవాలి, రాయాలి, మాట్లాడాలి .

అప్పుడే బాగా వస్తుంది అంటారు కదా. మరి వీళ్ళు

స్కూల్ లో తెలుగు క్లాస్ లో టీచర్ చెప్పింది తప్ప, ఇంట్లో

తెలుగులో పేపర్ చదవరు, టి.వి.లో తెలుగు

ప్రోగ్రామ్స్ చూడరు. కనీసం మన మాటలయినా

ఎక్కువ వినే అవకాశం లేదు వాళ్ళకు. ఉదయం ఆరు

గంటలకు నిద్ర కళ్ళతో వెళ్ళితే, రాత్రి నిద్ర కళ్ళు

వేసుకొని వస్తున్నారు. ఒక అరగంటలో తిని

పడుకుంటూ ఉన్నారు. టిఫెన్, భోజనం అన్నీ స్కూల్

వాళ్ళే ఏర్పాటు చేస్తున్నారు. అక్కడంతా ఇంగ్లీష్ లోనే

మాట్లాడాలి. ఇక తెలుగు వాళ్ళకు ఫారిన్ భాష

ఐపోయింది.” అంది రాధ పిల్లల ‘తెలుగు’ ఇబ్బందిని

చెప్తూ.

“కాదులే రాధా, తెలుగులో మాట్లాడుంటే ఇంగ్లీష్

ఎలా వస్తుంది చెప్పు? అదే వాళ్ళకిప్పుడు అవసరం

కదా.” అంది నచ్చ చెప్తూ నీలిమ. అందులోనూ

ఇప్పుడు పిల్లలంతా విదేశీ చదువులు, ఉద్యోగాలు

అంటూ వెళ్తున్నారు కదా, ఇంగ్లీష్ ఎక్కువగా వచ్చి

ఉండాలి మరి” అంది మళ్ళీ.

“తెలుగును అభివృద్ధి చేసుకోవాలంటారు కదా.

ఎందుకంటే, ఏదైనా మాతృభాషలో చేస్తే సృజనాత్మకంగా

చెప్పగలరట” అని రాధ అంది. ఇంకా “అవును మరి,

పూర్తిగా తెలుగులోనే మాట్లాడమనటం లేదు కదా, మరి రైలు లాంటి పదాలను తెలుగులో చెప్తారా ఏంటి?” అంది మళ్ళీ.

ఇంతలో బయటకు వెళ్ళిన

పూజిత వాళ్ళ నాన్న మురళి

వస్తూ ఈ మాటలు విన్నాడు.

“మన తెలుగును ‘ఇటాలియన్

ఆఫ్ ది ఈస్ట్’ అన్నారా కూడా.

మనం మన భాషను

పరిరక్షించుకోవాలి. అందుకే

ఇంట్లో పిల్లలతో తెలుగులో

మాట్లాడాలి. తెలుగు వార్తలు

వినాలి, తెలుగు పేపర్ కొద్దిసేపు

చదవడం, మనమే అలవాటు

చెయ్యాలి.

మన ‘తెలుగుకు గొడుగు’

లాంటి గిడుగు రామమూర్తి గారి జయంతిని,

ఆగస్ట్ ఇరవై తొమ్మిదిని తెలుగు భాషా

దినోత్సవంగా ప్రభుత్వంవారు జరుపు

తున్నారు. మనం తమిళనాడుకు పంపే

మంచి నీటికాలువకు కూడా ‘తెలుగు గంగ’

అని పేరు పెట్టారు కదా. మనం పిల్లలను

తప్పుపట్టడం కాకుండా, అప్పుడప్పుడూ మనం కూడా

పిల్లలను తెలుగులో మాట్లాడుతూ ప్రోత్సహిస్తూ

ఉండాలి.” అన్నాడు.

“మా పిల్లలు తెలుగులో

మాట్లాడరమ్మా, అనుకోవడం గొప్ప

కాదు. వాళ్ళు తెలుగులో

మాట్లాడలేకపోవడానికి

మనం సిగ్గు పడాలి. ఇక

నుంచైనా జాగ్రత్తగా

ఉండండి” అంటూ

మురళి బెడ్ రూమ్ లో

కెళ్ళి పూజను తీసు

కొచ్చి హాల్ లో

కూర్చొబెట్టాడు. రాధ

వెళ్ళి పాలు తెచ్చి,

పూజితతో

తాగింది. సౌమ్య

కూడా పూజిత పక్కన

కూర్చుంది.

కొద్దిసేపు తరువాత

నీలిమ “అన్నయ్యా, కేరళలో

వరద బాధితులకు ఆఫీస్ ద్వారా

కొంత విరాళం ఇచ్చాము. కొన్ని బట్టలు

పంపాము. మన ఇంటిని కాదని మనం డబ్బు

సహాయం చెయ్యలేము. కానీ ఇంకా మన సర్వీసెస్

ఏమైనా చెయ్యలేమా అనిపిస్తోంది.” అంది.

“మన తెలుగువారు చాలా వరకు చెయ్యగలిగిన

సహాయం చేస్తున్నారు. వరద సహాయ నిధులు ద్వారా

డబ్బు, బట్టలు, సామాన్లు పంపుతున్నారు. ఇక్కడ

తెలుగు, మలయాళం అనే తేడా లేదు. మన

తోటి మనుషులు ఆపదలో ఉన్నారు. అనేదే

గుర్తుపెట్టుకున్నారు. మంచి మనసుతో

అడుకుంటున్నారు.” అన్నాడు మురళి.

“అవును నాన్నా, చదువుకునే

అమ్మాయిలు తమ ఫీజు డబ్బును,

ఒకపాప సైకిల్ కొనవలసిన డబ్బులను

ఇలా.. అందరూ హెల్ప్ చేస్తున్నారు.”

అంది పూజిత కూడా.

“అవునమ్మా, అక్కడ ఇంకా ఇళ్ళల్లో

బురదను తీసివేస్తున్నారు. ఆహార

పదార్థాలను పంపిణీ చేస్తున్నారు. కొన్ని చోట్ల

భోజనాలు పెడుతున్నారు. ఎంతో మంది పిల్లలు

తల్లి తండ్రులను వరదల్లో కోల్పోయి

అనాథలయ్యారు.” అన్నాడు మురళి.

కథ

“అవునన్నయ్యా, నేను ఆ విషయమే చెప్పి బోతున్నాను. అటువంటి అనాథ పిల్లలను ప్రభుత్వం వారు దత్తత ఇస్తారట. చట్టరీత్యా ఆ పిల్లలను ఎవరైనా దత్తత తీసుకో వచ్చట. మా ఫ్రెండ్ పోయినవారం అక్కడికి వెళ్ళినప్పుడు చూసి వచ్చిందట. చిన్న చిన్న ఆడపిల్లలు కూడా అనాథలై ఉన్నారుట.

మగపిల్లలను పిల్లలులేని వారు తీసుకొని వెళ్తున్నారుట. కానీ ఆడ పిల్లలు మిగిలి పోతున్నారుట.” అంది నీలిమ.

“నిజమే కదా! ఆడపిల్లలను దత్తత తీసుకోవాలనే దయార్థ హృదయం ఎంతమందికుంటుంది.” అని మురళి అంటే “ అందుకే అన్నయ్యా, మేము ముగ్గురం ఫ్రెండ్స్ ముమ్మడి ఒక పాపను దత్తత తీసుకుందామని అనుకున్నాము. నాకు తోచిన సహాయం నేను చెయ్యగలిగింది చేద్దామనిపించింది.” అంది నీలిమ.

నీలిమ మాటలను శ్రద్ధగా వింటున్న రాధ వైపు చూశాడు మురళి. పూజిత కూడా అత్త చేసే ‘వరద.. సహాయానికి సంతోషంగా చూసింది, ఆమె వైపు.

“మంచి నిర్ణయమమ్మా. ఇలా ఒక్కో కుటుంబం ఒక్కో పిల్లను దత్తత తీసుకుంటే, అనాథలనే వారే ఉండరు కదా. ఇది నిజమైన సహాయం.” అంటూ మురళి రాధ వైపు చూశాడు. “మరి.. మనం కూడా..” అంటూ మురళి అంటూ ఉండగానే, “అలాగే మనమూ తీసుకుందాము” అంది రాధ.

“హా, మనకో పాప వస్తుంది. అంటే నాకో కొత్త చెల్లెల్లోస్తుంది.” అంటూ సంతోషంగా చప్పట్లు కొట్టింది పూజిత.

ఎంత ‘ముచ్చటైన సహాయం’ అనుకుంది సౌమ్య. వాళ్ళ ఆర్థిక స్తోమతల గురించి వాళ్ళు ఆలోచించడం లేదు. తమకున్నంతలో సహాయం చేయడానికి ముందు కొస్తున్నారు. ఇలాంటి ఆపన్నహస్తాలు ఇంకా ముందుకు రావాలి. ఎందరికో సహాయమవ్వాలి.

ఆదర్శ సంగీత - సాహిత్య విద్వన్నుణి ! శ్రీ పట్రాయని !!

శ్రీ పట్రాయని సంగీతరావు జీవన వసంత రాగోదయం శతవర్ష హర్షప్రాయం! పేరొందిన సంగీత కుటుంబంలో జన్మించిన పట్రాయని అపురూప బహుముఖీనతలు ది. 02-11-2019 నాటి శత జీవన వసంతరాగాల శ్రావ్యతను ఆలపిస్తున్న సంగీత విద్వా శేఖరుడు అనిపించుకుని, శిష్య ప్రశిష్యుల అభినందన వందన శతాల్ని అందుకోబోతున్న తరుణమిది. ది. 02-11-1920 న కిందాం అగ్రహారం లో జన్మించి ఉత్తరాంధ్ర తెలుగుల సంగీత ప్రశస్తిని చాటారు. హేమాహేమిలైన సాహితీవేత్తలతో, సంగీత విద్వాంసులతో శ్రీ పట్రాయని సాగించిన జీవనయానం - అనుపమానం, అప్రమేయం. 18వ ఏటనే సంగీత కచేరీలు, 18 కి పైగా నృత్య సంగీత రూపకల్పనలు - ఆధ్యాత్మికంగా, సంగీత పరిశోధకుని గానే కాక, వ్యాసకర్త కథారచనా చతురతలో ఆయనకు ఎనలేని ఆసక్తి కలిగియుండడం నిరాడంబరతలే ఆయనకు - ఆయన జీవన విధానం.

1953 నుంచి 1974 లో పద్మశ్రీ ఘంటసాల గారు కీర్తిశేషులయ్యే వరకు వారికి పలువిధాల గాత్ర, వాద్య సహకారాలు అందించారు. ఒక మహా సంగీతసాగరంగా ఎందరో సంగీత అభిమానుల్ని సంగీతరావుగారు సంపాదించుకున్నారు. హేమాహేమిలతో ఆయన చెలిమిని సాగించారు. రచయితలు చలం, కొండవీటిగంటి కుటుంబ రావు, శ్రీశ్రీ, ఆరుద్ర, దేవులపల్లి వారి అభిమాన పాత్రులైనారు. కథా రచయితగా ఆనాడు వ్రాసిన “నామ కరణం” మల్లాది రామకృష్ణశాస్త్రిగారిచే మెప్పు నందుకుంది.

శ్రీ సంగీతరావు గారు మంచి కథారచయితగా ఆనాడే ఆంధ్రప్రభ, తెలుగు స్వతంత్ర, ఆంధ్రజ్యోతిలలో ప్రచురితమైన సంగీతని ప్రస్తుతం ఆయనలోని సారస్వతీ యుణ్ణి గుర్తుకు తెచ్చినట్లవుతుంది. సంగీతరావు గారు సార్వక నామధేయుడనిపించుకోవడానికి చాలా సందర్భాలు ఆయన వ్యక్తి, వృత్తి జీవన విధానంలో తారసపడ్డాయి. అసలు సగటు తెలుగువాడికి సంప్రదాయ బాణీలలోని స్వచ్ఛత, తెలుగును స్పష్టంగా పలికించడంలోని మెలకువలు మించి మరుగున పడిన వాగ్గయకారుల రచనల్ని తను పాడి వినించి, వారిని తరానికి గుర్తుచేయడం, ప్రయోగ వాదిగా పేరొందారు.

రామభక్తిలో త్యాగరాజు స్వామిని నిత్యం తలచే విధంగా వీరు సకల సద్గుణ సంపన్నునిగా జీవన రీతిని, నీతిని అలవాటు చేసుకున్నారు. ఒకరకంగా హరి గుణములు గళమున శోభిల్లచేసుకున్న తెలివి, చెలిమిల్లో బాటు కరుణ రసావిష్కరణం, జగమల్లెడలా సుధాధృష్టిని వర్షింపజేసే మహానుభావుల మహితాదర్శాన్ని నిజా చరణంగా, జీవన సత్యపథం చేసుకున్నారని చెప్పవచ్చును. ఒకే వ్యక్తిలో కవి, గాయకుడు, వాద్య నిపుణుడు, సంగీత దర్శకుడు ఉండడం జన్మసార్వత్రికపు వరంగానే భావించాల్సి ఉంటుంది. వీరి తండ్రి పట్రాయని సీతారామశాస్త్రి గారు స్వయంగా కవి, వాగ్గయకారులు. వీరి కొన్ని కృతులు - త్యాగరాజు, ముత్తుస్వామి దీక్షితులు, శ్యామశాస్త్రి వారి బాణీలను సరిపోల్చగలిగిన స్వారస్యం కల్గినవి. ఒక సత్సాంప్రదాయం నైతిక జీవనం కర్నాటక, హిందుస్థానీ బాణీలకు సమంగా తన కళోపాసన సాగించిన సరస్వద్ విజ్ఞానం ఆయనను కళా సారస్వత రంగాలలో “సంగీత కళాభిజ్ఞుని”గా పేరు తెచ్చి పెట్టింది. యిక కుటుంబ నేపథ్యంలో పట్రాయని సీతారామశాస్త్రి, మంగమ్మల సంతానంగా, అర్థాగి శ్రీలక్ష్మితో ఎనిమిది పదుల వైవాహిక అనుబంధం - వెరసి ఇద్దరు కుమారులు, ముగ్గురు కుమార్తెలు, మనుమలు, మునిమనుమలుతో వీరి నూరవ జన్మదినం అశేష అభిమానులకు, బంధుమిత్రులకు అపురూప అనిర్వచనీయ అనుభవం.

యిక శ్రీ సంగీతరావుగారు 1953 లో “ఆంధ్ర భారతీ తీర్థ”, “సంగీత భూషణ” బిరుదులు పొందారు. చెన్నైలో స్థిరపడటానికి పద్మశ్రీ ఘంటసాల గారి సహాయకడిగా 1954 నుంచి 1974 వరక ఎన్నో వందల చిత్రాలకు సహకార వాద్య నిర్దేశనం చేసారు. 1971 లో ఘంటసాల వారి బృందంతో అమెరికా వెళ్లడం జరిగింది. ఈ

క్రమంలో పద్మావతీ శ్రీనివాసం, హరవిలాసం, కల్యాణ రుక్మిణి, (రామాయణాంతర్గతంగా) శివధనుర్నంగం, అర్జునాశ్వరం, శ్రీపద పారిజాతం, కిరాతార్జునీయం వంటి రచనలకు పాత్రానుగుణ్యంగా భావరస వృష్టిని - తుష్టిని అందించిన మేలుబంతి కళాకారునిగా అపార గౌరవ పొందారనుట అక్షరసత్యం.

శ్రీ సంగీతరావుగారు 1986 లో ఉత్తమ నృత్య నాటక సంగీత దర్శకునిగా తెలుగు అకాడమీ పురస్కారం అందుకున్నారు. 1994 లో తమిళనాడు ప్రభుత్వం “కలైమామణి” అత్యున్నత పురస్కారం లభించింది. 2003లో “సమైక్య భారతి” స్వర్ణ పురస్కారం జాతీయ స్థాయి సంస్థ (బి.సి.ఐ.సి.), తెలుగు అకాడమీ ల ద్వారా అందుకున్నారు. 1982 నుంచి అమెరికా, రష్యాలలో పర్యటించారు. శ్రీ సంగీతరావుగారు నిగర్వి. సదా సంగీత ప్రపంచమే వీరి జీవనవిధానం. కళని వృత్తిగా ఎంచుకున్నా - నైతిక విలువలు జీవన ఆదర్శాలుగా ఎంచుకున్న అరుదైన కళాకారుడు. కళ భగవద్దత్తం. తన నిత్య సాధనలో సకల ఐహిక ప్రలోభాలకు లొంగకుండా సంగీత జ్ఞానం, భక్తి, సంగీత సంప్రదయా రీతుల్ని బహుముఖీనంగా ఆచరణలో జీవన దార్శనికత్వం వహించి సంగీత జ్ఞానయోగిగా వీరిని అభివర్ణించవచ్చును.

సంగీతం - సాహిత్యం రెండు సరస్వతీ దేవి కంఠా భరణాలు. జీవన సంగీతపు యానంలో బహుముఖీన ప్రతిభా వ్యుత్పత్తులు కొందరికి వంశపారంపర్యంగాను, మరికొందరికి స్వయంకృషి వల్లను సాధ్యపడుతుంటాయి. సమాజంలో వ్యక్తి జీవనాన్ని ప్రభావితం చేసేలా ముఖ్యంగా కళా సారస్వత రంగాలలో నిబద్ధతల్ని కొనసాగించిన వారు కవులు, శిల్పులు, కళాకారులు శ్రేణిలో అరుదైన వారిలో అరుదైనవారిగా శ్రీ పట్రాయని సంగీతరావు దక్షిణాదిలో పేరెన్నిక గన్న సంగీత విద్వన్నుణి. శ్రీ సంగీతరావు 02-11-1920 న నేటి విజయనగరం జిల్లా (నాటి విశాఖ) కిందాం అగ్రహారంలో ఆత్మీయుజ బహుళ సప్తమి పుష్యమీ నక్షత్రం - కర్కాటక రాశిలో జన్మించారు. ముఖ్యంగా తాత - తండ్రిలకు సంప్రదాయ సంగీత సాహిత్యాలను అతిచిన్న వయసు 8వ ఏటనే ఏకసంధ్యాగ్రాహికా అలవోకగా ఒరవడిని - బాణీలను తన భావి జీవన రస రాగోదయ సరళికి ఆలంబనం చేసుకున్న భాగ్యశాలి. తాత పట్రాయని వెంకట సరసింహ శాస్త్రి, తండ్రి సీతారామశాస్త్రి లను, సాలూరు పెద్ద, చిన్న గురువుగార్లుగా ఉత్తరాంధ్ర ప్రాంతంలో ప్రసిద్ధులు. బాల్యంలో ఆకొండి నారాయణ శాస్త్రి గారి శిష్యురికం, సుసర్ల దక్షిణామూర్తి గారిని ఆదర్శంగా తీసుకోవడం స్వయంకృషితో వీణ, వాయలీన వాదనం, హార్మోనియం పట్ల అవగాహన పెంచుకున్నారు. దరిమిలా 18వ ఏటనే స్వయంగా గాత్ర కచేరీలు చేసి పలువురి మన్ననలు పొందారు.

ముఖ్యంగా సినిమారంగంలో ఘంటసాల వారు శ్రీ సీతారామశాస్త్రి గారి శిష్యునిగా ఎంతో అవ్యాజానురాగాల్ని గురుభక్తిని చాటుకున్నారు. ఆ కారణంగానే శ్రీ సంగీతరావు గారు 1954 నుంచి 1974 అంటే ఘంటసాలవారు జీవించి ఉన్నంత కాలం వారి కౌటుంబిక మిత్రునిగా, ఘంటసాల నిర్దేశకత్వం లోని చలనచిత్రాలకు గాత్ర, వాద్య సహకారాల్ని అందించారు. దీనికి ముందు 1958 లో ఆంధ్ర భారతీతీర్థచే “సంగీత భూషణ” బిరుదును పొందారు. అప్పటి కృషి కొనసాగింపు మద్రాసు తెలుగు అకాడమీ, భారత కల్చరల్ ఇంటిగ్రేషన్ కమిటీ, తమిళ నాడు ప్రభుత్వం వారి కలైమామణి బిరుదులు, స్వర్ణభారత్ పురస్కారాలతో జీవితకాల స్వర్ణ పురస్కారం - రూ. 1,01,116/- అందుకున్నారు.

శ్రీ సంగీతరావు గారికి గాయకులు పట్ల - సాహిత్యం పట్ల నిర్దుష్టమైన అభిప్రాయాలున్నాయి. సాహిత్య మొక్కటే కాకుండా, సాహిత్యంలో కర్నాటక సంగీతపు స్వారస్యాన్ని - శ్రోతలకు ముఖ్యంగా తెలుగేతరులు పాడు తున్నప్పుడు ఉన్నప్పటి రాగపరమైన గతులు, గమకాలు ఎలా ఉంటాయో వివిధ రహితంగా మార్పు కోసం చేసిన కృషి

ఆయన వనోధర్యపు సార సంగ్రహ రాగాతిశయంగా విశ్లేషకులు ఆయన్ను - ఆయన కట్టిన బాణీలను అర్థం చేసుకున్నట్లు తోస్తుంది. రాగపరంగా కచేరీల శ్రోతలు ఆస్వాదించగలిగేందుకు సంగీతకారుని కృషితోనే సాధ్యమని తెలియపర్చారు. ఒకరకంగా వాయిద్యం, తీరుని - పద ప్రయోగాల శ్రావ్యతను నలరింపు సాగాలని సూత్రీకరించిన నిత్య సంగీత సాధకుడు.

1974 తర్వాత సంగీతరావు గారు, తన మరో ప్రస్థానాన్ని ప్రభ ప్రతిభలకు ఆలంబనగా కూచిపూడి నాట్య అకాడమీ వెంపటి చినసత్యం గారి పిలుపు మేరకు చేశారు. ఆ సమయంలోనే ఘంటసాల వారు దివంగతులవడంతో అకాడమీలో గాయకునిగా, సంగీతోపాధ్యాయునిగానే కాక పలు సంగీత రూపకాలకు స్వర నిర్దేశనం, వాద్య సహకారం అందించారు. వీణావాదన ప్రతిభతో అకాడమీ రూపొందించిన 15 కు పైగా వివిధ అంశాలకు మేలైన బాణీలు కూర్చడంలో ముఖ్యంగా భుజంగశర్మ గారి రచనలకు సాగసైన - శ్రావ్యమైన బాణీలను సమకూర్చి తన ప్రతిభా సారమ్యాలకు వచ్చిన అవకాశాలను ఆ వాగ్దేవి - సరస్వతీ దేవిరూపంలో వీణ వట్టిన సంగీత సరస్వతి - బహుముఖీన సంగీత విద్వానిధి గా పేరు తెచ్చుకోవడం జరిగింది. ఈ నేపథ్యంలో “పద్మావతీ శ్రీనివాసం”, “హర విలాసం”, “కళ్యాణ రుక్మిణి”, రామాయణాంతర్గతంగా “శివ ధనుర్నంగం”, “అర్జునాశ్వరం”, శ్రీపద పారిజాతం అన్న అన్నమయ్య చరిత్రను దృశ్య శ్రవ్య మాధ్యమాల అద్భుతంగా ప్రశంసల్ని అందుకున్నాయి. దానికై ఎంతోమంది వీరి సంగీత నిర్దేశనంలో స్ఫూర్తిని పొందారు. ఘంటసాల బృందంతో 1973లో అమెరికా, ఆఫ్రికా చిపూడి అకాడమీ తో రష్యా, అమెరికాలలో ప్రదర్శనల్లో పాల్గొన్నారు. విదేశాల్లోని తెలుగువారి ప్రశంసలు ఈయన కున్న సంగీత విద్వా పరిజ్ఞానాన్ని పలు పత్రీకలకు వ్యాసాలు అందించారు. దానితో మకుటాయమానంగా 1970 లో ఆంధ్రప్రభ ఆదివారం సంచికల్లో పలు వ్యాస పరంపరగా ముద్రితమైనాయి. ఆనాటి సంగీతవిద్వను విద్వాంసుల్లోని ప్రతిభకు స్ఫూర్తిదాయకంగా నిలిచాయి. ఘనమైన సంగీత వంశ ప్రతిష్ఠతో కళను భగవద్దత్తం చేసుకొన్న సంగీతరావుగారు అపార సంగీతానుభవాల్ని, ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానాన్ని, తత్వ వివేచనల్ని ఆకళింపు చేసుకున్న జీవనం వీరిది.

ప్రతీ సంవత్సరం ఆ అరుణాచలేశుని వీలైనంతగా దర్శనం గావించుకున్నారు. మీదుమిక్కిలి శ్రీ రమణుల ఉపదేశ సారాల్ని - తన జీవనగమ్యాల్ని - సత్కీయా చరణులుగా చేసుకున్న నిరాడంబరుడు. వీరికి సంగీతమనే మహాదైశ్వర్యం అద్భుత వరం. అందుకే వీరి జీవన వసంతం శతవర్ష రాగోదయంగా భాసిల్లుతోంది. ఆ నటరాజమూర్తి సకల ఐశ్వర్య ఆయురారోగ్యాలతో మరిని హర్ష వర్షాల యశస్సుల్ని ప్రసాదించాలని ఆ పరమేశ్వరుణ్ణి కళా సారస్వత ప్రియులు అందరూ ఆకాంక్షిస్తున్నారు. శ్రీ సంగీతరావు గారిలో వృత్తి నిబద్ధత, నిపుణతలు నేటి తరానికి ఆదర్శప్రాయమైనవి. వీరు చేసిన అనితర సాధనా నైపుణ్యం, లలిత కళారాధనలో వీరికి మహత్తర వాగ్గయ కార్ల లక్ష్యం తోడై నిల్చింది. భారతీయ కళాకారులకు సంగీతం - కళలు దైవదత్తమైన వరాలుగా లభించాయి. అదే కోవలో వీరికి తాతతండ్రిల సద్గురువుల దివ్యా శిష్యులు తోడై, నేడు శతవర్ష ప్రాయునిగా, నడుస్తున్న వాగ్దేవతా ప్రియంగా, సంగీత కళాభిజ్ఞునిగా, లోకహితైషి గా యశస్సును సముపార్జించుకున్నారు. సకల కళా సంగీత సాహిత్య వైభవంలో సంగీతరావు గారి అనుభవసారళ్యం నేటి తరానికి ఎంతో మార్గదర్శనం చేయాలి. నిజమైన కళాకారులెప్పుడూ భగవద్దత్తమైన కళను ఆరాధిస్తూనే అపార అనుభవాన్ని జీవన విధానంలో ఆదర్శప్రాయంగా నిలుపుకోవడం నేటి వర్తిష్టువులకు ఉపదేశామృతమే.

- వి.యస్.ఆర్.ఎస్. సోమయాజులు,
ఫోన్ : 9441148158

SUNDAY

విశాఖపత్రిక

ఆదివారం
అనుబంధం

08 ఆదివారం,
నవంబరు 2020

5

భావికి బాసటగా

ఆశల వలలో బంధించి
అవసరాల అడుగుదాటగానే

ఎగిరితన్నే అంబోతును
తలపించే నాయకులు

గెలుపు తపనతో
సామాన్యుని కన్నుల్లో
నెత్తుది చారలు
గీస్తూ పోస్తున్న మేనిఫెస్టోలు

దగామాటల
శృతుల్ని ప్రతిధ్వనిస్తూ

ఆకలిపేగుల తీగల్లో
ఆవిరిగీతాలు నింపుతున్నాయి

తమ ఉనికికై
భవిష్యత్ తరాల జాడకై
మారాలి ప్రతి ఒక్కరూ
నిస్వార్థపు నీడలో సేదతీరుతూ

చతికిలపడ్డ
ప్రజాస్వామ్యాన్ని నిలపగా...

-వేమూరి శ్రీనివాస్,
9912128967

బట్టలో విద్యుత్ కు, బ్యాటరీలలోని విద్యుత్ కు తేడా?

ఒక బల్బులో అందులోని ఫిలమెంట్ కు ఎంత కరెంట్ ప్రవాహం అందవలెనో నిర్ణయించే విద్యుత్ నిరోధం ఉంటుంది. ఉదాహరణకు 40 వాట్ల బల్బును విద్యుత్ హోల్డర్ లో పెట్టి స్విచ్ వేసినప్పుడు ఆ స్విచ్ బోర్డులో 230 ఓల్టల విద్యుత్ పొటెన్షియల్ ఉన్నట్లు యితే ఆ బల్బు సెకనుకు 40 జోళ్ళ శక్తిని ఇస్తుంది. స్విచ్ బోర్డులో విద్యుత్ సామర్థ్యం 230 ఓల్టల కంటే తక్కువగా ఉన్నట్లయితే ఆ బల్బు 40 వాట్ల శక్తి సామర్థ్యాన్ని చూపలేదు. అంటే తక్కువ వెలుగు ఇస్తుందన్న మాట. ఇక బ్యాటరీల విషయానికి వస్తే బ్యాటరీలలో 1.5 వోల్టల విద్యుత్ వుంటుంది. వాటిని వాడుతున్న కొద్దీ, బ్యాటరీలలో వున్న రసాయనిక పదార్థాలు హరించుకుపోతూ, అందు లోని విద్యుత్ సామర్థ్యం క్రమంగా తగ్గిపోతూ వుంటుంది. టార్నిలైట్లు, ట్రాన్సిస్టర్లలో కొత్త బ్యాటరీలు వేసినప్పుడు ఎక్కువకాంతి, ఎక్కువ శబ్దస్థాయి వుంటాయి. బ్యాటరీల శక్తి క్షీణిస్తున్న కొద్దీ టార్నిలైట్ కాంతి, రేడియో శబ్దం తగ్గిపోతూ ఉంటాయి.

శిగల్ కాలమ్

ఉద్యోగ సంఘాలు కార్మికుల సంక్షేమానికి, చట్టప్రకారం ఏర్పడుతుంటాయి. వాటిని రిజిస్టరు చేస్తారు. ప్రతి ఏడాది ఆడిట్ రిపోర్టు దాఖలు చేసి, రెన్యూవల్ చేసుకుంటారు. కార్మికుల సమస్యలు పూర్తిగా నెరవేరటం ఉండదు. ఎప్పుడూ ఏదో ఒక సమస్య ఉంటుంది. జీతబతేలు ఒక ప్రధాన అంశం. కానీ, సంక్షేమానికి సంబంధించి మరెన్నో అంశాలు ఉంటాయి. కార్మికుల సమస్యల పరిష్కారానికి యాజమాన్యంతో కార్మిక నాయకులు చర్చలు జరుపుతారు. యూనియన్ నాయకులు కార్మిక చట్టాల గురించి పూర్తి అవగాహనతో ఉంటారు. సభ్యుల మీద యాజమాన్యం తీసుకునే క్రమశిక్షణ చర్యలు, విచారణ వంటి సందర్భాల్లో వారికి అండగా ఉంటారు. ఒక విధంగా కంటికి రెప్పలా సభ్యుల రక్షణ, బాగాగులు చూసు కుంటారు. యాజమాన్యం యూనియన్ నాయకుల్ని తమకు అనుకూలంగా మార్చుకునేందుకు, అన్ని విధాలా ప్రయత్నిస్తుంది. లొంగకపోతే వేధింపులకు గురి చేస్తుంది. సస్పెన్షన్లు చేయడానికూడా వెనుకాడదు. గతంలో బ్యాంకు ఉద్యోగుల సంఘ నాయకుడు పర్వానాని ఆ విధంగానే అనేక ఇబ్బందులు పెట్టింది యాజమాన్యం. ఆయన ధీర చిత్రంతో నిలబడి అంతిమ విజయం సాధించాడు. ఉద్యోగుల స్థితిగతులు ఆయన కృషి, త్యాగనిరతి వల్లనే సాధ్యపడింది. ఈనాడు ఆయన

విశ్రాంత ఉద్యోగులు చర్చల్లో పాల్గొనవచ్చు

ఆరాధ్యనీయుడైనాడు. త్యాగాలు ఎప్పుడూ వృథాకావు. కార్మిక నాయకులుగా బహుకాలం సేవలు అందించి, పదవీ విరమణ చేశాక, వారి సేవలు ఉద్యోగ సంఘానికి కొనసాగించడం అవసరం. కారణం, వారి అపార అనుభవం, కార్మికులతో వారికి గల అనుబంధం విలువైనది. కాబట్టి, వామపక్ష అనుబంధ సంస్థలు/ సంఘాల్లో ఈ ఆసవాదంతో ఉంది. ఉదా: (ఏఐబిఎ) అఖిల భారత బ్యాంకు ఉద్యోగుల సంఘం. అందులో రిటైర్మెంటు తర్వాత కూడా కార్మిక నాయకులు సేవలు సాగిస్తారు. అయితే, రిటైరయిన కార్మిక నాయకులు ద్వైపాక్షిక చర్చల్లో, యాజమాన్యంతో పాల్గొనవచ్చా? సుప్రీంకోర్టు అందుకు ఆమోదముద్ర వేసింది.

కేసు వివరాలు: ఇండియన్ ఓవర్సీస్ బ్యాంకు జాతీయ కార్యవర్గంలోని అధ్యక్ష, కార్యదర్శులు ద్వైపాక్షిక చర్చల్లో పాల్గొనడానికి, మద్రాసు హైకోర్టు సింగిల్ జడ్జి తీర్పునిచ్చారు. దానిమీద డివిజన్ బెంచ్ ఇప్పీలు చేసుకోగా - సంఘ నియమావళిలో, బయటి వారికి సంఘ సభ్యత్వం ఇవ్వచ్చునే పాయింటు ఆధారంగా, ద్వైపాక్షిక చర్చల్లో పాల్గొనేందుకు అనుమతించటం జరిగింది. ఈ తీర్పుమీద బ్యాంకు యాజమాన్యం సుప్రీం కోర్టుకి అప్పీలు చేసుకుంది. జస్టిస్లు దీపక్ మిశ్రా, గోపాలగౌడ్లతో గల ధర్మాసనం కేసును విచారించింది. మద్రాసు హైకోర్టు డివిజన్ బెంచ్ నిర్ణయాన్ని సమర్థించింది. సర్వ సభ్య దేశంలో హార్ష అధ్యక్ష, కార్యదర్శులను ఏకగ్రీవంగా యూనియన్ గౌరవసభ్యత్వాన్ని ఇచ్చిన విషయాన్ని ధర్మాసనం ఉటంకించింది. అటుపైన వారిని జాతీయ కార్యవర్గ సభ్యులుగా ఎన్నుకోవడం జరిగింది. ఈ కారణాలతో సుప్రీంకోర్టు విశ్రాంత ఉద్యోగ నాయకులు ద్వైపాక్షిక చర్చల్లో పాల్గొనవచ్చునీ తీర్పు ఇచ్చింది. ఆ విధంగా కార్మికపక్షానికి విజయం చేకూరింది. యాజమాన్యం అప్పీలును సుప్రీంకోర్టు డిస్మిస్ చేసింది.

- కాటూరు రవీంద్రప్రకాష్, సెల్: 9849568901

రోగ నిరోధక శక్తిని మెరుగుపరచడంలో 'విటమిన్ సి'

శరీరంలో రోగ నిరోధక శక్తిని మెరుగుపరిచేందుకు విటమిన్ సి దోహద పడుతుందని తెలుసు. అయితే విటమిన్ సి అంతకు మించి పాత్ర వహిస్తుంటున్నారని ఆస్ట్రేలియా పరిశోధకులు. టమోటా, కమలా, నారింజ వంటి పండ్లలో వున్న యాంటీ ఆక్సిడెంట్లు మోకాలుకు వచ్చే కీళ్ళ నొప్పులను రాకుండా కాపాడతాయి. మోకాలు ప్రాంతంలో ఎముకలు అరిగి, ఎముకల రాపిడి వల్ల తీవ్ర బాధ కలుగుతుంటుంది. ఆ జబ్బుకు మూలం సరిగా అర్థం కాకపోయినా సి విటమిన్ తగు మోతాదులో ప్రతిరోజు తీసుకునే వారికి మాత్రం కీళ్ళ ఇబ్బందులు రావని పరిశోధనల్లో తేలింది. దాదాపు 300 మందిని పది సంవత్సరాల పాటు పరిశీలించిన తర్వాత ఈ నిర్ణయానికి వచ్చారు. కాయగూరల్లో వుండే జీయాగ్లాంటిన్, ల్యూటీన్ వంటివి కూడా కీళ్ళ నొప్పులు రాకుండా నిరోధించడంలో సహాయపడతాయి.

	1	2		3		4		
5								
6				7			8	9
		10				11		
	12				13			
14				15				16
17			18				19	
		20				21		
22								

ఆధారాలు

గడి - నుడి -5

అడ్డం:

- ముక్కు కవిగారి ప్రబంధం (8)
- మదనసతి (2),
- పార్వతి (3)
- విషం తాగిన కృష్ణభక్తురాలు (2)
- గజరాజు (3)
- పరమాన్నం వంటిదే (3)
- కుడి.. ఎడమకూడు (2)
- ఘాణేంద్రియం (3)
- జిచ్చమే (2)
- గాలివాన కథకుడు (8)
- నిలువు:
- శీర్షాసనం వేసిన విష్ణువు (2)
- నక్షత్రాధీశుడు (4)
- ఏనుగు (2),
- నక్షత్రం (3)
- వచ్చుట (2),
- బహుమతి (3)
- పద్మం (3),
- వాగ్దానం (2)
- చిన్నపిల్ల (4)
- ఆకాశంలో చుక్క (3),
- వర్షం (2)
- మాజీ ముఖ్యమంత్రి ఇంటిపేరు (2)

గతవారం సమాధానాలు

అడ్డం

- ముదుసలి,
- ఏనుగేస్తు,
- కాశి,
- గంధకం,
- చెవి,
- పాదపం,
- పెదవి,
- క్షమ,
- సోదరి,
- ఛాయ,
- ముత్యం,
- టంగుటూరి

నిలువు

- ముల్లోకాలు,
- సత్రం,
- సుత,
- అధరం,
- విల్లు,
- వదనం,
- స్వందనం,
- తక్షకుడు,
- కుందనం,
- రాయబారి,
- మోము,
- భంగు

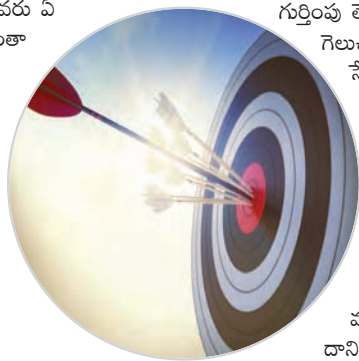
ఎవరు విజేతలు?

విజేత అంటే కేవలం ఆర్థికంగా ఎదగడమా? విశేషంగా కీర్తిని గడించడమా? నిరాడంబరంగా జీవించడమా? అవార్డులు, రివార్డులు సాధించడమా? ఏదో ఒక పని చేస్తూ కాలక్షేపం చేయడమా? ఈ ప్రశ్నలన్నీ వ్యక్తికరింపలేనివి. కాని, వీటి జవాబుల సారం వెనుక విజేతల సారం ఆధారపడి ఉంది. దురదృష్టం ఏమిటంటే ఇటీవల కాలంలో విజేత అంటే బాగా ధనం సంపాదించడం అనుకుంటున్నారు. అంతే కాదు వక్రమార్గాల గుండా సంపాదించినా విజయం అనుకుంటున్నారు. డబ్బుది ఏముంది? ఈవేళ వస్తుంది రేపు పోతుంది. జీవితంలో ప్రేమానురాగాలు, అప్యాయతలు ఎంతో అవసరం. “ఎప్పుడు పని, పని అంటూ పనిచేస్తూ కూర్చుంటే ఎలా?” అంటూ తమలోని బద్ధకాన్ని బయట పడనీయకుండా సమర్థించుకుంటూ మాట్లాడేవారు కొంతమంది.

పరోపకారాలు, త్యాగాలు వంటి పెద్ద పెద్ద మాటలు జోలికి వెళ్లనవసరం లేదు. మనం వెలిగించిన దీపం కాంతిలో ఇతరులకు కూడా వెలుగునిస్తే సంతోషిద్దాం. దురదృష్టం ఏమిటంటే మన దీపం ఇతరులకు వెలుగు చూపుతుందనే భయంతో దానిని ఇంట్లో దాచుకోవడం వంటి పనులు అమానుషంగా ఉంటాయి. అంతవరకు ఎందుకు. మనం వెళ్లే మార్గంలో ఒక అంధుడు మార్గం ఇటునుండి అటువైపుకు దాటుకుంటే కొంచెం సమయం కేటాయించి ఆ అంధుడిని మార్గం ఇటునుంచి అటువైపుకు నడిపించగలిగితే మానవత్వం అవుతుంది. ఎంతమంది ఈ రకంగా ఆలోచిస్తున్నారు.

ఉపాధ్యాయుడు తరగతి గదిలో విద్యార్థులకు వారి భవిష్యత్తును తీర్చిదిద్దే విధంగా చిత్తశుద్ధితో బోధన చేయడం నిజమైన విజయం. విద్యార్థులకు పనికిమాలిన కబుర్లు చెబుతూ వడ్డీ వ్యాపారం మీద దృష్టి నిలిపి జీవితం గడిపితే అది రాక్షసత్వం అవుతుంది. మనం చేయాల్సిన పనులు సక్రమంగా చేయడం కూడా విజయమే. కోచింగ్ సెంటర్లు పెట్టి భారీగా ఫీజులు తీసుకుని చివరకు చేసిన విద్యార్థులకు న్యాయం చేయకుండా సంపన్నుడయితే అది విజయం సాధించినట్లు కాదు. మనిషి సంపద కోసం ప్రయత్నిస్తూ జీవితాన్ని గడపడం కన్నా విలువైన వ్యక్తిత్వాన్ని సొంతం చేసుకోవడమే విజయం సాధించినట్లు. దంపతులు పరస్పరం అర్థం చేసుకుంటూ వారి పిల్లలకు క్రమశిక్షణ, మంచి విద్యాబుద్ధులు నేర్పడమే వారి విజయానికి ఆనవాళ్లు. వైద్యుడు ధనార్జన కోసం వైద్యం చేయడం కిరాతకం. పేదలకు, నిరుపేదలకు కూడా మానవత్వంతో డబ్బుతో నిమిత్తం లేకుండా వైద్యం చేయడం ఆ డాక్టర్ కు చేతనైతే అతడే సమాజంలో విజేతగా గుర్తింపు పొందుతాడు. ఎవరు ఏ వృత్తిలో ఉన్నా వారి వారి విధుల్ని సక్రమంగా నిర్వహించే వారంతా విజేతలే! ఒక వ్యాపారం చేస్తూ అనేక మందికి జీవన ఆధారం కల్పించగలిగితే అది గొప్ప విజయం అవుతుంది. విజయం అంటే అది ఒక ప్రక్రియ. ఒక ఆట గెలిస్తే విజేత కాదు. ఓడిపోతే పరాజిత కాదు. విజయం అనేది నిరంతర ప్రక్రియ. మనిషి లక్ష్యాన్ని నిర్దేశించుకుని దానిని చేరుకునేందుకు అహర్నిశలు కృషి చేయడం, వచ్చిన అవకాశాన్ని వినియోగించు కోవడం వాటిని సఫలీకృతం చేసుకునేందుకు సంపూర్ణంగా కృషిచేయడం, అవకాశాల్ని సృష్టించుకోవడం ఆ అవకాశాలను సంపూర్ణంగా వినియోగించుకునేందుకు తమలోని శక్తిని ఉపయోగించుకోవడం ఇవన్నీ విజయాలే.

కీర్తిప్రతిష్టలు, డబ్బు సంపాదించడాలు విజయానికి కొలబద్దలు కావచ్చు. కాని అవి సమాజ శ్రేయస్సు, మానవత, మంచి నడవడిక, నలుగురికి సహాయపడడం లాంటి వాటిని చేసేందుకు మార్గాలా అనే దానిని బట్టి అది విజయం

యూరప్ ను జయించిన నెపోలియన్ 1821 సంవత్సరం మే నెలలో సెయింట్ హెలీనా దీవిలో మరణించాడు. కదుపులో క్యాన్సర్ కారణంగా నెపోలియన్ మరణించాడని అప్పుడు అధికారికంగా ప్రకటించారు. 150 సంవత్సరాలు ఈ సంగతి గురించి ఎవరూ పట్టించుకోలేదు. 1960లో స్వీడిష్ శాస్త్రవేత్త సైన్ ఫోర్ మ్యూష్యాడ్ నెపోలియన్ చరిత్ర తిరగవేస్తూ ఒక విచిత్ర విషయాన్ని చూశాడు. నెపోలియన్ మరణ సమయంలో అతడు దాదాపు 30 ఆర్మినిక్ పాయిజనింగ్ లక్షణాలతో బాధపడినట్లు గుర్తించాడు ఆ శాస్త్రవేత్త. నెపోలియన్ ను చంపేందుకు కుట్రపన్ని అతనికి ఆర్మినిక్ విషం మెల్లిమెల్లిగా తిండిలో కలిపి ఇచ్చినట్లు ఆ శాస్త్రవేత్త ఊహించాడు. ఎందుకంటే ఆ రోజుల్లో ఎవరినైనా చంపాలంటే ఈ పద్ధతిని ప్రయోగించేవారు. ఎవరికైనా ‘ఆర్మినిక్’ విషం ఇస్తే అది ఆ వ్యక్తి రక్తంలోకి ప్రవేశిస్తుంది. ఆ తరువాత ఆ వ్యక్తి తలమీద వెంట్రుకల కుదుళ్లలోకి జేరి అచట నిక్షేపము చెందుతుంది. వెంట్రుకలు ఎదుగుతుంటే ఈ ‘ఆర్మినిక్’ ఆ వెంట్రుకల్లో దాగి ‘ఆర్మినిక్’ విషం’ ఒక శాశ్వత రికార్డుగా ఉండిపోతుంది. వెంట్రుకల్లో ఇలా దాగి వుండే ‘ఆర్మినిక్’ సూక్ష్మాతి సూక్ష్మంగా ఉండి దాని ఉనికి మామూలు పద్ధతులు ద్వారా అన్వేషించినా దొరకదు. 1950లో రాబర్ట్ జె.జర్వీస్ అనే శాస్త్రవేత్త ఇటువంటి వాటి ఉనికి తెలుసుకునే ఒక నూతన పద్ధతిని రూపొందించాడు. ఈ పద్ధతి పేరు న్యూట్రాన్ యాక్టివేషన్ ఎనాలసిస్. ఒక రియాక్టర్ నుండి ఎక్కువ శక్తిగల న్యూట్రాన్లను ఈ వెంట్రుక మీదకు ముట్టించే

నెపోలియన్ ఎలా మరణించాడు?

విధంగా పంపుతారు. దీనివల్ల ఆర్మినిక్ పరమాణువులకు రేడియోధార్మికత వస్తుంది. ఈ పరమాణువులు విడుదల చేసే రేడియోధార్మిక కిరణాలను బట్టి ఆ పరమాణువులు

ఏమాలకానికి చెందినవో తెలుసుకుంటారు. అంతేకాదు ఈ పద్ధతి వల్ల వెంట్రుకల్లో నిక్షిప్తమైయున్న మూలకం పరిమాణం, గాఢత కూడా తెలుస్తుంది. స్వీడిష్ శాస్త్రవేత్త సైన్ పారిస్ లోని ఫ్రెంచి ఆర్మి మ్యూజియం నుండి నెపోలియన్ వెంట్రుకలను కొన్నింటిని తీసుకుని వాటి మీదకు న్యూట్రాన్లను పంపించి విశ్లేషణ చేశారు.

నెపోలియన్ వెంట్రుకల్లో ఉండాల్సిన స్థాయికంటే 100 రెట్లు ఎక్కువ ఆర్మినిక్ ఉన్నట్లు గుర్తించాడు. అంటే నెపోలియన్ ఆర్మినిక్ విషప్రయోగం వల్ల మరణించినట్లు నిరూపించబడింది. నెత్తిమీద జుట్టు ప్రతినెల అర అంగుళం పెరుగుతుంది. దీనిని బట్టి ఏ సమయంలో ఆర్మినిక్ విషప్రయోగం జరిగిందో కూడా తెలుసుకోవచ్చు. ఉదాహరణకు నెత్తిమీద రెండు అంగుళాల దూరంలో వున్న జుట్టుభాగంలో ఆర్మినిక్ విషం ఉనికి దొరికిందంటే నాల్గునెలల ముందు విషప్రయోగం జరిగిందని నిర్ణయిస్తారు. నెపోలియన్ మరణానంతరం భద్రపరచిన అతని వెంట్రుకలపై న్యూట్రాన్ కిరణాలను పంపి మరణానికి ముందు ఏ కాలంలో ఆర్మినిక్ విషప్రయోగం చేశాో కూడా శాస్త్రవేత్తలు తెలుసుకోగలిగారు. చేసిన నేరం సైన్స్ పట్టుకుంటుందంటే నేరగాళ్లు భయపడతారు. కొన్ని నేరాలు జరగవు.

అవునా? కాదా? అని నిర్ణయించబడుతుంది. ఆలోచనను ఆచరణలో పెట్టి దాని సాధన కోసం అవోరాత్రాలు కష్టపడి ఇతరులకు కష్టం, నష్టం కలుగకుండా ఎవరికి అన్యాయం చేయకుండా పదిమందికి ఉపయోగపడేలా ధనార్జన చేయగల్గడం నిజంగా విజయం.

పులికి ఆహారం మేక. అది సహజం. కాని ఆకలి తీరిన తరువాత కూడా మేకను తినడం జంతు లక్షణం. అందుకే మనం కూడా సాటి మనుషుల్ని మేకలని భావించి భక్షించడం చేస్తూ ఉంటే అది విజయం ఎలా అవుతుంది? మంచి వ్యక్తిత్వం ఏర్పరచుకోవడం నిజమైన విజయం. అనుకూల ఆలోచనా ధోరణి, ఉన్నత లక్ష్యాలను ఏర్పరచుకోవడం, కష్టించి, చక్కని మాటతీరు, ఇతరుల దృక్కోణం నుండి ఆలోచించడం, భేషజాలకు వెళ్లకపోవడం, డబ్బు ఇతర వస్తువులను దుబారాగా వాడకుండా ఉండడం, ఇతరుల ఏకాగ్రతను భగ్నం చేసే పనులు చేయకపోవడం వంటివి ఉత్తమ వ్యక్తిత్వ లక్షణాలు.

“నేను విజయం సాధించాను అని నమ్ముతాను. కాని ధనం సంపాదించి కాదు. మంచి విద్య, ఉత్తమ స్నేహితుల సహవాసం, ఎల్లప్పుడూ ఆనందంగా, సంతోషంగా ఉండడం, ఇతరులను ఆ విధంగా ఉంచడం వలన విజయం సాధించాను అనుకుంటున్నాను” అని ఒక విజేత ప్రకటించాడు. ఒక వ్యక్తి సమాజంలో మంచి గుర్తింపు తెచ్చుకోవడం, బోలెడన్ని అవార్డులు, బంగారు పతకాలు

గెలుచుకోవడం, వందలాది మంది అభిమానులను సంపాదించుకోవడం, సేవకులు, కార్లు, బంగళాలు ఉండడం ఇవన్నీ విజయానికి చిహ్నలే! కాని పై వాటితోపాటు “మీరు మిమ్మల్ని అద్దంలో చూసుకున్నప్పుడు నిజాయితీగా, మనస్సాక్షిగా మిమ్మల్ని మీరు సగర్వంగా ఫీలయినప్పుడు, ఇంట్లో వారంతా మిమ్మల్ని ఒక విజేతగా భావించినప్పుడు అప్పుడు మీరు నిజమైన విజేత అవుతారు. ప్రతి ఒక్కరు ఒక విషయం మరచిపోకూడదు. ఓటమిని కూడా అనుకూల దృక్పథంలో చూడాలి. చీకటి తొలగి వెలుతురు వస్తుందని, గొంగళి పురుగు సీతాకోకచిలుకగా మారుతుందని, ముళ్లతో పాటు గులాబి కూడా ఉంటుందని గుర్తు తెచ్చుకోవాలి. ప్రతి దానికి ఆరాటపడకూడదు. లక్ష్యం కోసం పోరాటం మరువకూడదు. అదే విజేతల స్వభావం.

-డాక్టర్.సి.వి.సర్వేశ్వరశర్మ, సెల్: 9866843982

SUNDAY

విశాఖపట్నం

ఆదివారం
అనుబంధం08 ఆదివారం,
నవంబరు 2020

7

థెర్మో ఎలక్ట్రిక్ జనరేటర్

సోలార్ ప్యానెల్స్ విద్యుచ్ఛక్తిని ఉత్పత్తి చేయాలంటే ఎండ కావాలి. అయితే, ఎండ సరిగారాని ప్రాంతాల్లో కూడా సౌరశక్తి ద్వారానే విద్యుచ్ఛక్తిని ఉత్పత్తి చేయగలిగే థెర్మో ఎలక్ట్రిక్ జనరేటర్ ను రూపొందించారు స్టాన్ ఫర్డ్ యూని వర్సిటీ నిపుణులు. చిన్నపెట్టె రూపంలో ఉండే దీని నుంచి తయారైన విద్యుచ్ఛక్తి రెండు మూడు బల్బులకు, ఫోన్ ఛార్జింగ్ కు సరిపోతుందని చెబుతున్నారు. పెట్టె పైభాగంలో అల్యూమినియం ప్లేటు ఉంటుంది. దాన్ని పారదర్శక ప్లేటుతో కప్పతారు. ఆ పై మొత్తం పరికరాన్ని ఇన్సులేషన్ చేస్తారు. ఇలా చేయడం వలన వాతావరణం నుంచి గ్రహించిన కాంతి బయటకు పోకుండా ఉంటుంది. అదే సమయంలో జనరేటర్ అడుగుభాగాన్ని అల్యూమినియం ప్లేటుకి అనుసంధానిస్తారు. అది ఉష్ణోగ్రత గ్రహించి జనరేటర్ లో నిక్షిప్తం చేస్తుంది. అయితే ఇది సోలార్ ప్యానెల్ తయారుచేసే విద్యుచ్ఛక్తితో పోలిస్తే చాలా తక్కువగా ఉంటుంది. కానీ అత్యవసర సమయాల్లో ఎలాంటి పవర్ గ్రెడ్లు లేని ప్రదేశాల్లో ఇది ఉపయోగపడుతుంది.

ఆదివారం
అనుబంధం

8

08 ఆదివారం,
నవంబరు 2020

చెప్పండి చూద్దాం

1. నన్ను ఇనుము లేదా స్టీల్ తో చేస్తారు. నా తోకను పత్తితో చేస్తారు. నేను నడిచేకొద్దీ నా తోక కురచయి పోతుంది. నేనెవరూ?
2. కదలకుండానే పైకి వెళ్ల గలను. కిందకు దిగగలను. నేనెవరో చెప్పగలరా?
3. ఉత్తరానికి ఓ మూల కూర్చుంటాను. ఊరంతా తిరుగుతాను. నా పేరేంటి?

(ఇంట్లో 'ఓ

'గొల్ల 'ఓ'ంబల-ఓంబల 'ఓ' : గాలి

సింహం జూలు దేనికి సంకేతం?

మగసింహాలకు మాత్రమే జూలు ఉంటుంది. ఈ జూలు వలన సింహం పెద్దదిగా కనిపిస్తుంది. మగసింహం పిల్లలకు జూలుఉండదు. అవి పెరిగే కొలది జూలు పెరుగుతుంది. మగ సెక్సు హార్మోను టెస్టోస్టెరోన్ ను బట్టి జూలు పెరుగుతుంది. జూలునుబట్టి దాని సంతానోత్పత్తి సామర్థ్యం ఉంటుంది.

క్లాత్ ట్రూత్

టీచర్ : రాజు.. పరీక్షలో మీ నాన్న పేరు రాయమంటే 'క్లాత్ ట్రూత్' అని రాశావేమిటి?

రాజు : మా నాన్నపేరు బట్టల సత్యం టీచర్. ఆయన పేరును ఇంగ్లీషులో రాయమన్నారని అలా రాశాను.

మొదటి రిఫ్రిజిరేటర్

మొట్టమొదటిగా తయారైన రిఫ్రిజిరేటర్ పేరు 'డొమెట్'. 1913లో చికాగోలో తయారైన ఈ ఫ్రిజ్, చెక్కతో రూపొందించడం విశేషం! ఆ తర్వాత అనేక మార్పులతో నేడు ఉపయోగిస్తున్న ఫ్రిజ్లు అందుబాటులోకి వచ్చాయి. ఇవి మరింతగా ఆధునికంగా తయారవుతున్నాయి.

ఆలోచనల యుద్ధంలో
పుస్తకాలే అసలైన అస్త్రాలు.

జార్జి బెర్నార్డ్ షా

అపురూప స్నేహితులు

కథ

దండకారణ్యంలో మిత్రులైన అనే ఎనుగు, నకుల్ అనే దోమ చాలా స్నేహంగా ఉండేవి. రోజూ ఎనుగు దోమను వీపుపై కూర్చోపెట్టుకుని అడివంతా ఊరేగించేది. నకుల్ ఆకుల రసాన్ని పీల్చుతూ బతికేది. మిత్రధర్మం పాటిస్తూ పొరపాటుగానైనా మిత్రులైన రక్తం పీల్చేదికాదు. అదే అడవిలో ఉన్న నక్క కుబుద్ది ఎనుగు, దోమల స్నేహం చూసి కన్ను కుట్టుకునేది. ఎలాగైనా ఇద్దరికీ విభేదాలు కలిగించాలనే దురుద్దేశంతో ఎదురుచూసేది. కానీ ఎప్పుడూ దోమ, ఎనుగు విడివిడిగా దొరికేవి కావు. ఒకరోజు ఏకాంతంగా అనుకోకుండా కలిసిన నకుల్ తో నక్క- దోమ రాజాననుసారం అని పలకరించింది. నేను దోమరాజునా! దోమా అని పిలు. లేదా నకుల్ అను అంది దోమ. అమ్మా! అమ్మమ్మా! అంతమాటనకు దోమరాజా! నువ్వు ఎనుగు వీపుపై ఎక్కి ఊరేగడం ఎంతో గొప్ప కదూ! అడవిలో జంతువులూ, పక్షులూ అన్నీ నిన్నే రాజునుకుంటున్నారని దోమరాజా! అంది యుక్తిగా నక్క కుబుద్ది.

అడవికి రాజు మృగరాజే. నాలాంటి అల్పజీవిని రాజుని ఎలా అనగలరు? నీవి మరీ చోద్యపు మాటలు. వేళాకోళాం ఇంతటితో ఆపు నక్కబావా అంది దోమ నకుల్. అలా అనకు దోమరాజా! నీ ప్రియమిత్రుడు ఎనుగు కన్నా నువ్వెన్నో రెట్టెక్కువ తెలుసా! అదెలాగంటే ఎనుగు అంతపెద్దదన్న మాటే కానీ రెక్కల్లేవు, కాబట్టి నువ్వెక్కువే. మృగరాజు నీలా ఎనుగు పైకెక్కి ఊరేగలేదు. కాబట్టి నువ్వే రాజువి దోమరాజా అంది నక్క కుబుద్ది. నా ప్రియాతి ప్రియమిత్రుడు శరీరంలో కోటివంతు కూడా లేని నేను రాజునా! అల్పప్రాణిని నాకు రాచరికమా! అని మౌనం దాల్చింది దోమ నకుల్. కుబుద్దినినక్క అంతటితో ఊరుకోలేదు. మరొకసారి ఒంటిగా కనిపించిన ఎనుగుతో "ఎనుగు మామా! నీ మిత్రుడు దోమకి నువ్వంటే ఎంతో అభిమానం. అయినా మీ ఇద్దరికీ స్నేహం ఎలా కుదిరింది? అనడిగింది నక్క కుబుద్ది. అప్పుడే అక్కడకు చేరిన దోమ నకుల్ పకపకా నవ్వింది. ఎనుగు మిత్రులైన ఆ నవ్వుతో జతకలిపింది. నక్క కుబుద్ది ఆశ్చర్యంగా చూసింది.

ఈ నకుల్ గాదూ వట్టి అల్లరోడు నక్కమామా! ఒకరోజు నేను వెళ్లే దారిలో ఉన్న వీడు పాటపాడుకుంటూ వచ్చి నా కంటిపై వాలాడు. ఆ తర్వాత బుగ్గమీద, ఆ తర్వాత తొండం మీద వాలుతూనే ఉన్నాడు. అలా చాలా చిరాకు తెప్పించాడు. ఏరా! పోతావా పోవా దోమగా మర్నాడగా చెప్పన్నా! అని కోపంగా ఘీంకరించాను. ఆ తర్వాత నే చెప్తా!..అని నకుల్ చెప్పటం ప్రారంభించాడు.

ఔషధాలు గోధుమరంగు సీసాల్లో భద్రపరుస్తారు ఎందువల్ల?

ఔషధ సిరప్లు సాధారణంగా గోధుమరంగు సీసాల్లో లభిస్తాయి. ఈ ఔషధాలు రసాయన సమ్మేళనాలు. ఈ మందుపై సూర్య కాంతి పడితే అందలి అతిసీల లోహిత కిరణాల ప్రభావానికి ఈ రసాయన సమ్మేళనాలు విఘటనం చెందుతాయి. ఫలితంగా ఔషధం పనికిరాకుండా లేదా ప్రమాదకరంగా తయారుకావచ్చు. ఈ ఔషధాలను రంగుసీసాల్లో భద్ర పరుస్తారు. ముఖ్యంగా గోధుమ రంగు సీసాగుండా ఎక్కువ సూర్యకాంతి లోపలకు చొచ్చుకుపోదు. అందుకే గోధుమరంగు సీసాలు వాడుతారు.

తిమింగలం ఏ జాతికి చెందినది?

తిమింగలాలు అనగానే అవి చేపలు జాతికి చెందినవని కొందరు పొరబడుతుంటారు. ఎందుకంటే వాటి ఆకారం చేపల్ని పోలి ఉంటుంది. కానీ తిమింగలాలు క్షీరదాల జాతికి చెందుతాయి. క్షీరదాలు అంటే పాలిచ్చే జంతువులు. మిగతా అన్ని క్షీరదాల మాదిరిగానే తిమింగలాలు ఉష్ణరక్త జంతువులు. వాటి లాగే గాలిని పీల్చుకుంటాయి. శరీరంపై వెంట్రుకలు ఉంటాయి. క్షీర గ్రంధులు ద్వారా పిల్లలకు పాలిస్తాయి. ఆవుల్లో లాగా మగ తిమింగలాలను బుల్స్ (ఎద్దులు) అని, ఆడ తిమింగలాలను కౌన్స్ (ఆవులు) అని, పిల్ల తిమింగలాలను కాప్స్ (దూడలు) అని పిలుస్తారు. ఆడ తిమింగలాలు పిల్లల్ని కన్న తర్వాత టూత్ పేస్టు అంత చిక్కగా ఉండే పాలను పిల్లల నోట్లోకి చిమ్ముతాయి. తిమింగలాలు వాటి పిల్లల్ని ఏడాదిపాటు పాలిచ్చి జాగ్రత్తగా పెంచుతాయి. కొన్ని రకాల తిమింగలాలు సంవత్సరం కన్నా ఎక్కువ కాలమే పిల్లల్ని పెంచుతాయి. దాని వల్ల తల్లి, పిల్లల మధ్య గట్టి అనుబంధం ఏర్పడుతుంది. ఏడు నుంచి పది సంవత్సరాల వయసు వచ్చిన తర్వాత తిమింగలాలకు పునరుత్పత్తి చేసే సామర్థ్యం వస్తుంది. తిమింగలాలు తక్కువ పిల్లల్ని కన్నా గాని ఆ పిల్లల్లో ఎక్కువ శాతం మనుగడ సాగించే అవకాశం ఉంటుంది.

ఐస్ స్కేటింగ్ ఎప్పుడు ప్రారంభమైంది!

ఐస్ స్కేటింగ్ ఆట దాదాపు రెండు వేలసం॥లనాడు స్కాండినేవియాలో ప్రారంభమైంది. 1642లో ప్రపంచం లోనే అతిపెద్ద స్కేటింగ్ క్లబ్ ఎడిన్ బర్గ్ లో ఏర్పడింది. 1842లో స్కేటింగ్ క్లబ్ లండన్ లో స్థాపించారు. ఆ తర్వాత ఈ ఆటను అమెరికా, గ్రేట్ బ్రిటన్, కెనడాలో పరిచయం చేశారు. 1879లో 'ది నేషనల్ స్కేటింగ్ అసోసి యేషన్ ఆఫ్ గ్రేట్ బ్రిటన్' ఏర్పడింది. ఆ తర్వాత ఐస్ స్కేటింగ్ కు అధికార సంఘమైన ఐఎస్ యూ (ఇంటర్నేషనల్ ఐస్ స్కేటింగ్ యూనియన్) ఏర్పాటైంది. కాగా 1772లో ఐస్ స్కేటింగ్ ఆటగురించి కెప్టెన్ రాబర్ట్ జోన్స్ ఒక పుస్తకం రాశారు.

